

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego

KPB.410.004.03.2021

Pani
insp. dr hab. Iwona Klonowska
Komendant-Rektor
Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 111
12-100 Szczytno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/040 Przygotowanie wybranych podmiotów do realizacji zadań na rzecz zapewnienia porządku publicznego z wykorzystaniem środków przymusu bezpośredniego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie (dalej: WSPol, Uczelnia, Szkoła), ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 111, 12-100 Szczytno.
Kierownik jednostki kontrolowanej	insp. dr hab. Iwona Klonowska, Komendant-Rektor, 5 marca 2020 r. – obecnie. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił insp. dr hab. Marek Faldowski, Komendant-Rektor, 11 lutego 2017 r. – 28 lutego 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Rozpatrywanie i realizacja potrzeb szkoleniowych w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego (dalej: śpb) oraz taktyki i technik interwencji.2. Obsada zajęć dydaktycznych, kompetencje, rozwój i doskonalenie kadry dydaktycznej.3. Nadzór nad realizacją zajęć dotyczących stosowania śpb oraz taktyki i technik interwencji.4. Działalność naukowa oraz naukowo-rozwojowa w dziedzinie praw człowieka, praw podstawowych, zasad używania siły i broni palnej a także taktyki i technik interwencji przez funkcjonariuszy Policji.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2019 r. - 13 sierpnia 2021 r. oraz dokumenty wytworzone wcześniej lub później, niezbędne dla realizacji celu kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Dominik Zimny, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr KPB/48/2021 z 21 czerwca 2021 r.2. Elżbieta Antas, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPB/47/2021 z 21 czerwca 2021 r.

(akta kontroli: tom I str. 1-3)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie działań obejmujących szkolenie i doskonalenie zawodowe policjantów w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz taktyki i technik interwencji.

Uzasadnienie oceny ogólnej

WSPol realizowała zadania związane z organizowaniem i prowadzeniem nauczania w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego, taktyki i technik interwencji oraz posługiwania się bronią palną. Zadania te były realizowane na studiach wyższych (w szczególności na kierunku *Nauka o Policji*), podczas szkoleń zawodowych podstawowych (dalej także: SZP) i szkoleń zawodowych dla absolwentów szkół wyższych (dalej także: SASW), jak również w trakcie doskonalenia zawodowego. W ocenie NIK zostały one prawidłowo zaplanowane i wykonane. NIK zwraca jednakże uwagę na fakt, że pomimo działań podejmowanych przez Uczelnię nie udało się zaspokoić wszystkich potrzeb szkoleniowych funkcjonariuszy, zwłaszcza w zakresie szkoleń realizowanych w ramach kursów doskonalenia i szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych. Ponadto, z powodu pandemii COVID-19, program szkolenia zawodowego podstawowego został znacząco ograniczony³. W WSPol czynione były starania o zwiększenie liczby godzin na szkoleniach zawodowych podstawowych oraz prowadzone były dodatkowe konsultacje dla słuchaczy ze „strzelectwa” oraz taktyki i technik interwencji.

NIK pozytywnie ocenia działania Komendanta-Rektora w zakresie obsady zajęć dydaktycznych, kompetencji oraz doskonalenia kadry prowadzącej zajęcia ze stosowania środków przymusu bezpośredniego. Stan zatrudnienia pozwalał na rzetelną realizację zajęć ze stosowania środków przymusu bezpośredniego. Pracownicy dydaktyczni, prowadzący zajęcia posiadali wymagane przepisami prawa kompetencje oraz podnosili swoje kwalifikacje zawodowe.

NIK pozytywnie ocenia nadzór Komendanta-Rektora WSPol nad realizacją zajęć i jakością kształcenia w obszarze stosowania śpb oraz broni palnej. Zajęcia dydaktyczne w przedmiotowym zakresie podlegały systematycznej ocenie jakości kształcenia. Wprowadzono także mechanizmy monitorowania i badania efektów kształcenia.

W WSPol prowadzona była działalność obejmująca badania naukowe (aplikacyjne) oraz prace rozwojowe w celu zwiększania i lepszego wykorzystania zasobów wiedzy w dziedzinie praw człowieka, praw podstawowych, zasad używania siły i broni palnej, a także taktyki i technik interwencji przez funkcjonariuszy organów ochrony porządku publicznego. Efekty działalności naukowej i prac badawczych prowadzonych przez Uczelnię były wykorzystywane do celów edukacyjnych.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Decyzjami Komendanta Głównego Policji w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii – opisanymi w punkcie III 1. wystąpienia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Rozpatrywanie i realizacja potrzeb szkoleniowych w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz taktyki i technik interwencji.

1.1. Podstawy prawne działalności oraz organizacja zadań związanych z nauczaniem w WSPol.

Opis stanu faktycznego

Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie jest - zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁵ (dalej: Pswn) - uczelnią służb państwowych nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Szkoła powstała 1 października 1990 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1990 r. w sprawie utworzenia Wyższej Szkoły Policji oraz zniesienia Akademii Spraw Wewnętrznych⁶. Jednocześnie, w rozumieniu ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁷ (dalej: ustawa o Policji), WSPol jest jednostką organizacyjną Policji. Uczelnia, poza szkoleniami zawodowymi podstawowymi i doskonaleniem zawodowym, jako jedyna szkoła policyjna w Polsce, kształci słuchaczy na studiach wyższych (policjantów oraz cywili – w zależności od kierunku studiów) oraz może nadawać tytuł doktora i doktora habilitowanego. Jest też placówką kształcącą kadry kierownicze oraz oficerów Policji (zarówno na studiach wyższych jak i kursie zawodowym dla absolwentów szkół wyższych).

Zadania WSPol jako jednostki szkoleniowej Policji określił Komendant Główny Policji, w szczególności w §32 zarządzenia nr 1041 z 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji⁸ (dalej: zarządzenie nr 1041). Należy do nich m.in.: organizowanie oraz prowadzenie szkoleń i doskonań zawodowych dla funkcjonariuszy i pracowników Policji (w tym Szkoły), przeprowadzanie egzaminów na pierwszy stopień w korpusie oficerów młodszych Policji, udział w opracowywaniu projektów programów szkolenia i programów nauczania, doskonalenie metodyczne kadry dydaktycznej szkół i ośrodków szkolenia Policji, jak również prowadzenie pomiaru efektywności szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz opracowywanie analiz i sprawozdań z obszaru działalności szkoleniowej Policji w zakresie realizowanych zadań.

W okresie objętym kontrolą zadania WSPol - jako uczelni wyższej służb państwowych, jej organy i strukturę określał Statut, uchwalony uchwałą nr 53/IV/2019 Senatu WSPol z 10 września 2019 r., a zatwierdzony decyzją nr 54 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 27 września 2019 r.⁹ (dalej: Statut). Zastąpił on Statut uchwalony uchwałą nr 119/111/2017 Senatu WSPol z 27 czerwca 2017 r., a zatwierdzony decyzją nr 203 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 29 września 2017 r.¹⁰

Zgodnie ze Statutem organami Uczelni są Komendant-Rektor, Senat i Kolegium. W okresie objętym kontrolą w WSPol istniały również stanowiska Prorektora do

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 478 ze zm.

⁶ Dz. U. z 1990 r. Nr 64, poz. 373.

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1882 ze zm.

⁸ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 50 ze zm.

⁹ Dz. Urz. MSWiA z 2019 r., poz. 39.

¹⁰ Dz. Urz. MSWiA z 2017 r., poz. 60.

spraw szkolenia i doskonalenia zawodowego¹¹ oraz Prorektora do spraw rozwoju¹². Prorektor do spraw szkolenia i doskonalenia zawodowego – będący jednocześnie Zastępcą Komendanta-Rektora - był właściwy do spraw realizacji zadań Uczelni, jako jednostki organizacyjnej Policji oraz sprawował bezpośredni nadzór nad Wydziałem Bezpieczeństwa i Nauk Prawnych, Działem Organizacji Szkolenia i Doskonalenia Zawodowego i Działem Dowodzenia¹³. Podstawowym zadaniem Uczelni było kształcenie i szkolenie funkcjonariuszy Policji (na studiach wyższych, szkoleniach i doskonaleniach zawodowych).

Ważną rolę w procesie szkolenia i doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy odgrywał Dział Organizacji Szkolenia i Doskonalenia Zawodowego. Do jego zadań należało¹⁴ m.in.: opracowywanie planów przedsięwzięć szkoleniowych w Uczelni, ewidencjonowanie i dokumentowanie procesu szkolenia oraz doskonalenia zawodowego, opracowywanie projektów programów szkolenia i programów nauczania w ramach doskonalenia zawodowego, koordynacja działań w zakresie pomiaru efektywności szkolenia i doskonalenia zawodowego, opracowywanie analiz i sprawozdań z obszaru działalności szkoleniowej Policji w zakresie realizowanych przez WSPol zadań.

W WSPol funkcjonował jeden Wydział: Bezpieczeństwa i Nauk Prawnych¹⁵ (dalej: WBiNP), którego jednostką organizacyjną odpowiedzialną m.in. za szkolenie w zakresie śpb był Instytut Służby Prewencyjnej w skład którego wchodziły trzy zakłady: Zakład Prewencji i Profilaktyki, Zakład Studiów nad Bezpieczeństwem Publicznym i Zakład Wychowania Fizycznego¹⁶.

(akta kontroli: tom I, str. 6-17, 123-125; tom III, str. 115-205; tom IX, str. 253-257, 269-405)

Liczba osób kształcących się na studiach wyższych w WSPol w okresie objętym kontrolą kształtowała się następująco:

Stan na:	31 grudnia 2019 r.		31 grudnia 2020 r.		30 czerwca 2021 r.	
Kierunek	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów	1264, w tym 327 osób cywilnych	784, w tym 410 osób cywilnych (odpłatnie)	1168, w tym 287 osób cywilnych	711, w tym 320 osób cywilnych (odpłatnie)	1082, w tym 211 osób cywilnych	678, w tym 304 osób cywilnych (odpłatnie)

Należy przy tym zauważyć, że nastąpił spadek ogólnej liczby studentów - na dzień 31 grudnia 2020 r. na studiach stacjonarnych o 7,6% rok do roku, w tym wśród osób cywilnych o 12,2% rok do roku. Na studiach w systemie niestacjonarnym, na koniec 2020 r. nastąpił spadek liczby słuchaczy o 9,3%, w tym wśród osób cywilnych ponoszących koszty kształcenia o 21,9%.

Dodatkowo na Uczelni realizowane były studia podyplomowe na których, na 31 grudnia 2019 r. kształciło się 239 słuchaczy (w tym 14 odpłatnie), na koniec

¹¹ Którego na wniosek Komendanta-Rektora wyznacza minister właściwy do spraw wewnętrznych spośród funkcjonariuszy Policji.

¹² Powoływany przez Komendanta-Rektora, spośród nauczycieli akademickich, zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

¹³ Zgodnie z § 5 Regulaminu Organizacyjnego Wyższej Szkoły Policji z dnia 5 października 2020 r. ze zm. [L.dz. A-2620/2020] (dalej: regulamin organizacyjny WSPol) oraz wcześniejszymi wersjami regulaminu organizacyjnego obowiązującymi w okresie objętym kontrolą, a także decyzjami Komendanta-Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w sprawie upoważnienia zastępcy komendanta-prorektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie do podejmowania decyzji i załatwiania spraw w imieniu Komendanta-Rektora.

¹⁴ Zgodnie z § 36 Regulaminu organizacyjnego WSPol.

¹⁵ Do 6 marca 2019 r. w WSPol funkcjonowały dwa wydziały, tj.: Wydział Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Wydział Policyjnych Nauk Stosowanych oraz pięć instytutów. Wymienione wydziały zostały połączone, w wyniku czego powstał Wydział Bezpieczeństwa i Nauk Prawnych.

¹⁶ Zgodnie z § 26 ust. 3 pkt. 1 Regulaminu organizacyjnego WSPol.

2020 r. 202 słuchaczy (w tym trzech odpłatnie) natomiast na 30 czerwca 2021 r. 199 słuchaczy (w tym czterech odpłatnie).

Uczelnia posiadała uprawnienia do nadawania stopnia doktora oraz doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. W okresie objętym kontrolą stopień doktora uzyskało 21 osób (w tym trzy osoby prowadzące zajęcia na Uczelni), sześć osób uzyskało stopień doktora habilitowanego (w tym jedna osoba prowadząca zajęcia na Uczelni). Na dzień 12 sierpnia 2021 r. wszczętych było 26 przewodów doktorskich (w tym 11 wśród osób prowadzących zajęcia na Uczelni) i 1 postępowanie o nadanie stopnia doktora habilitowanego. W kontrolowanym okresie WSPol posiadała pozytywną ocenę programową Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Od roku akademickiego 2019/2020 w WSPol uruchomiony został nowy kierunek czteroletnich studiów I stopnia o profilu praktycznym pn. *Nauka o Policji*, a ich absolwenci mają uzyskać tytuł licencjata. Ukończenie studiów umożliwi funkcjonariuszom przystąpienie do egzaminu oficerskiego, którego pozytywny wynik będzie stanowił podstawę do mianowania na pierwszy stopień oficerski w korpusie oficerów młodszych w Policji. Należy zaznaczyć, że podczas pierwszego roku studenci przechodzą *de facto* program szkolenia zawodowego podstawowego i nawet w przypadku nieukończenia studiów - po zaliczeniu pierwszego roku - mogą pozostać funkcjonariuszami Policji.

WSPol jako jedyna jednostka szkoleniowa Policji, była właściwa do prowadzenia szkoleń dla absolwentów szkół wyższych kończących się egzaminami, po których policjanci uzyskiwali kwalifikacje zawodowe wymagane na pierwszy stopień policyjny w korpusie oficerów młodszych¹⁷. W kontrolowanym okresie (do 30 czerwca 2021 r.) zakończyło się 10 edycji¹⁸ szkoleń SASW, jedno było w trakcie realizacji natomiast trzy¹⁹ zostały przerwane z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne wywołane pandemią COVID-19. Wymienione szkolenia SASW rozpoczęło łącznie 1798 osób, przy czym wskaźnik zaspokojenia potrzeb szkoleniowych SASW wyniósł w 2019 r. 55%, zaś w 2020 r. nieznacznie się poprawił i osiągnął niecałe 58%. W WSPol odbywały się również szkolenia SZP, doskonalenie zawodowe centralne oraz przedsięwzięcia z zakresu doskonalenia zawodowego lokalnego (dla funkcjonariuszy i pracowników Szkoły). W kontrolowanym okresie odbyło się 13 edycji²⁰ szkoleń SZP które rozpoczęło łącznie 2012, a zakończyło 1962 funkcjonariuszy.

W 2019 r. kursy specjalistyczne ukończyło 2560 osób, co stanowiło niespełna 38% wskaźnika zaspokojenia potrzeb szkoleniowych, w tym m.in.:

- kurs specjalistyczny z zakresu taktyki i technik interwencji (TITS) ukończyło 27 osób co stanowiło 55,1% wskaźnika zaspokojenia potrzeb szkoleniowych;
- kurs specjalistyczny dla instruktorów strzelań policyjnych (ISP) ukończyło 28 osób co stanowiło 29,8% wskaźnika zaspokojenia potrzeb szkoleniowych;
- kurs specjalistyczny dla policjantów podejmujących interwencje wobec osób agresywnych i niebezpiecznych (ANI) ukończyło 60 osób co stanowiło 50% wskaźnika zaspokojenia potrzeb szkoleniowych;
- kurs specjalistyczny w zakresie posługiwania się bronią palną w warunkach podwyższonego stresu (BPPS) ukończyło 109 osób co stanowiło 86,5% wskaźnika zaspokojenia potrzeb szkoleniowych.

¹⁷ Zgodnie z § 32 ust. 1 pkt 1 zarządzenia nr 1041.

¹⁸ dotyczy szkoleń SASW rozpoczętych przed 2019 r i zakończonych w okresie objętym kontrolą oraz szkoleń SASW rozpoczętych i zakończonych po 2019 r. – stan na 30 czerwca 2021 r.

¹⁹ SASW-1/20, SASW Z-1/20, SASW Z-2/20.

²⁰ dotyczy szkoleń SZP rozpoczętych przed 2019 r i zakończonych w okresie objętym kontrolą oraz szkoleń SZP rozpoczętych po 2019 r. – stan na 13 sierpnia 2021 r.

W roku 2020 kursy specjalistyczne ukończyło zaledwie 610 funkcjonariuszy co stanowiło niespełna 17% wskaźnika zaspokojenia potrzeb szkoleniowych, w tym m.in.:

- kurs specjalistyczny z zakresu taktyki i technik interwencji (TITS) nie ukończył ani jeden funkcjonariusz, pomimo zapotrzebowania na poziomie 65 osób;
- kurs specjalistyczny w zakresie doskonalenia umiejętności instruktorów strzelań policyjnych (DISP) ukończyło 16 osób co stanowiło jedynie 13,9% wskaźnika zaspokojenia potrzeb szkoleniowych;
- kurs specjalistyczny dla policjantów podejmujących interwencje wobec osób agresywnych i niebezpiecznych (ANI) ukończyło 20 osób co stanowiło zaledwie 11,7% wskaźnika zaspokojenia potrzeb szkoleniowych;
- kurs specjalistyczny w zakresie posługiwania się bronią palną w warunkach podwyższonego stresu (BPPS) nie ukończyła ani jeden funkcjonariusz, pomimo zapotrzebowania na poziomie 135 osób.

Szczegółowe dane zaprezentowane zostały w poniższej tabeli:

Nazwa grupy szkoleń i kursów	Zapotrzebowanie	Osoby kończące szkolenie w roku 2019 ²¹	Wskaźnik zaspokojenia potrzeb szkoleniowych	Zapotrzebowanie	Osoby kończące szkolenie w roku 2020 ²¹	Wskaźnik zaspokojenia potrzeb szkoleniowych
Szkolenia zawodowe podstawowe (SZP)	848	808 (6 edycji)	95,3%	689	681 (5 edycji)	98,8%
Szkolenie zawodowe dla absolwentów szkół wyższych (SASW)	2520	1383 (10 edycji)	54,9%	1379	793 (6 edycji)	57,5%
Kursy specjalistyczne	6816 (64 kursy)	2560 (64 kursy)	37,55%	3690 (64 kursy)	610* (64 kursy)	16,54%
Inne przedsięwzięcia doskonalenia centralnego*	2411	1524 (17 przedsięwzięć)	63,21%	2148	1157 (9 przedsięwzięć)	53,86%

* bez przedstawicieli podmiotów pozapolicyjnych

Zastępca Komendanta-Rektora wyjaśnił, że tak duży spadek liczby przeszkolonych osób na wszystkich rodzajach szkoleń i kursów w roku 2020 nastąpił w związku z wystąpieniem okresu pandemii w roku 2020 r., zgodnie z poleceniem Komendanta Głównego Policji gen. insp. Jarosława Szymczyka odwołane zostały wszystkie realizowane i planowane do realizacji przedsięwzięcia szkoleniowe z wyłączeniem szkolenia zawodowego podstawowego oraz studiów I stopnia na kierunku nauka o Policji - pismo BKSiOP nr Kds-1624/20 z 12 marca 2020 r., a następnie od 17 marca 2020 r. wprowadzona została przerwa w realizacji szkolenia zawodowego podstawowego oraz studiów I stopnia na kierunku Nauka o Policji - pismo BKSiOP nr Kds-1692/20 z 16 marca 2020 r.

W odniesieniu do bardzo niskich wskaźników zaspokojenia potrzeb szkoleniowych w latach 2019 i 2020 Zastępca Komendanta-Rektora wskazał na odwołanie w 2020 r. wielu zaplanowanych przedsięwzięć szkoleniowych z uwagi na pandemię COVID-19, natomiast w odniesieniu do roku 2019 wskazał, że wszystkie przedsięwzięcia szkoleniowe w 2019 roku zostały zaplanowane w oparciu o możliwości realizacyjne Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. W celu zwiększenia wskaźnika zaspokojenia potrzeb szkoleniowych Komendant-Rektor WSPol uwzględniając możliwości realizacyjne Uczelni zaproponował wprowadzenie dodatkowych edycji szkoleń oraz kursów specjalistycznych co zostało ujęte

²¹ w przypadku szkoleń, których termin zakończenia przypada na rok następny po roku wymienionym w danej kolumnie podano liczbę uczestników wg stanu na 31 grudnia danego roku.

w korektach Planu szkolenia w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie na rok 2019 oraz Planu doskonalenia zawodowego centralnego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie na rok 2019.

W opinii NIK brak możliwości pełnego zaspokojenia potrzeb szkoleniowych funkcjonariuszy Policji na szkoleniach SASW, a zwłaszcza na specjalistycznych kursach doskonalenia zawodowego (w tym na kursach ze stosowania śpb) negatywnie wpływa na poziom zawodowych kwalifikacji i umiejętności funkcjonariuszy, co w przyszłości może rzutować na prawidłowość realizacji przez nich obowiązków służbowych. Wprowadzenie plany szkoleniowe WSPol jak również pozostałych szkół policyjnych w Polsce zatwierdzane są przez Biuro Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji (dalej: BKSIO P KGP), jednak zdaniem NIK zasadne byłoby podjęcie wspólnych działań celem wypracowania takich zmian systemu szkoleniowego aby możliwe było większe zaspokojenie potrzeb w tym zakresie.

Szkolenia SASW oraz kształcenie na studiach wyższych (zwłaszcza na kierunku studiów *Nauka o Policji*, jak również zmniejszanie liczby szkoleń zawodowych podstawowych (SZP)²² powodowało - zdaniem NIK - faktyczne profilowanie WSPol na jednostkę nastawioną głównie na kształcenie przyszłej kadry oficerskiej Policji.

W celu realizacji zadań wynikających z § 32 ust. 1 pkt 6a zarządzenia nr 1041, tj. analizy systemów kształcenia krajowych i zagranicznych formacji bezpieczeństwa i porządku publicznego w celu doskonalenia systemu szkolnictwa policyjnego, w WSPol funkcjonował od 2010 r. nieetatowy zespół monitorujący systemy kształcenia krajowych i zagranicznych formacji bezpieczeństwa i porządku publicznego (dalej: Zespół ds. monitorowania systemów kształcenia). W okresie objętym kontrolą Przewodniczący zespołu przedkładał Zastępcy Komendanta-Prorektorowi roczne sprawozdania z wyników pracy Zespołu²³, z których wynikało m.in. iż zespół realizował przyjęte zadania, poddawał analizie sprawozdania z krajowych i zagranicznych wyjazdów służbowych pracowników i policjantów WSPol. Zespół ds. monitorowania systemów kształcenia poddawał także analizie m.in. wyniki badań ewaluacyjnych funkcjonariuszy korzystających z oferty edukacyjnej WSPol oraz wyniki badań ankietowych przeprowadzanych wśród uczestników kursów specjalistycznych.

(akta kontroli: tom I, str. 14-17, 36-57, 76-88, 95-116; tom VIII, str. 247-351; tom IX, str. 33-40; tom X, str. 1-18)

1.2. Potrzeby szkoleniowe oraz plany szkoleniowe i ich wykonanie.

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Komendant-Rektor WSPol otrzymywał - zgodnie z § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. *w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji*²⁴ (dalej: rozporządzenie MSWiA w sprawie szkoleń) - od komendantów wojewódzkich (stołecznego) Policji oraz dyrektorów biur lub równorzędnych komórek organizacyjnych KGP informacje o potrzebach szkoleniowych, w tym: (1) do 20 października według stanu na dzień 30 września - w zakresie szkolenia dla absolwentów szkół wyższych oraz (2) najpóźniej na 10 dni przed terminem rozpoczęcia szkolenia - w zakresie szkolenia podstawowego²⁵. Następnie, zgodnie z § 8 ust. 4 rozporządzenia MSWiA w sprawie szkoleń, były one przekazywane w postaci łącznych zestawień kierownikowi komórki

²² Wynikających m.in. ze zmian w pierwotnych planach szkoleń zawodowych podstawowych w okresie objętym kontrolą.

²³ W terminie do dnia 20 grudnia każdego roku.

²⁴ Dz. U. 2007 nr 126 poz. 879 ze zm.

²⁵ W formie przesyłanych przez jednostki organizacyjne Policji informacji w zakresie liczby osób przyjętych do służby w Policji w danym terminie.

organizacyjnej właściwej w sprawach szkolenia Komendy Głównej Policji²⁶, który – zatwierdzając przekazane plany - ostatecznie określał limity miejsc oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia szkoleń zawodowych podstawowych dla wszystkich szkół policyjnych.

Komendant-Rektor WSPol identyfikował również potrzeby doskonalenia centralnego prowadzonego w formie kursów specjalistycznych i sporządzał - w uzgodnieniu z kierownikiem komórki organizacyjnej właściwej w sprawach szkolenia Komendy Głównej Policji - roczne plany doskonalenia centralnego, co wynika odpowiednio z §§ 51 i 53 ww. rozporządzenia. Kierownik komórki organizacyjnej w sprawach szkolenia Komendy Głównej Policji zatwierdzał następnie przekazane plany, ostatecznie określając terminy i limity miejsc na szkoleniach i kursach zawodowych w każdej z jednostek szkoleniowych Policji.

(akta kontroli: tom I, str. 6-17, 33-57; tom VII, str. 2-14, 71-246)

W okresie objętym kontrolą WSPol tworzyła roczne plany szkoleń i doskonalenia zawodowego. Pierwotne plany ulegały korektom m.in. w związku z:

- decyzjami BKSiOP KGP o odstąpieniu od danego szkolenia w zamian za realizację dodatkowej edycji innego szkolenia,
- zmianami dat szkoleń i kursów,
- zmianami rzeczywistej liczby uczestników szkoleń i kursów w zestawieniu z ich planowaną liczbą,
- zmianami liczby uczestników szkoleń i kursów w trakcie ich trwania, spowodowanymi np. rezygnacją bądź usunięciem słuchacza.

Założenia ujęte w planach rocznych WSPol po korektach (za lata 2019 i 2020) zostały zrealizowane.

Zgodnie z § 3 decyzji nr 232 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 lipca 2019 r. *w sprawie opracowania, wprowadzania, zmiany i uchylania programów szkolenia zawodowego i programów nauczania*²⁷ (dalej: decyzja nr 232), projekty programów szkoleń zawodowych, opracowywane były przez zespoły powoływane przez Komendanta Głównego Policji na wniosek kierownika komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej w sprawach szkolenia (dyrektora BKSiOP KGP), natomiast projekty programów nauczania opracowywały zespoły powoływane przez Komendanta Głównego Policji na wniosek uprawnionego podmiotu, składany do ww. kierownika (dalej: zespół/-oły programowy/-e).

Komendant Główny Policji, w decyzjach powołujących zespoły programowe, określał zakres zmian programowych nad którymi miały te zespoły pracować. Z wyjaśnień Komendanta-Rektora wynika, że *w trakcie prac zespołów nad tworzeniem/zmianą programów powinny być uwzględniane różne okoliczności mające wpływ na budowę programu, np. aktualny stan prawny, wpływ czynników zewnętrznych, czy też inne potrzeby wynikające ze specyfiki służby. Zgodnie z Decyzją Nr 232, WSPol jako jeden z wielu uprawnionych podmiotów może wystąpić do kierownika komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej w sprawach szkolenia z wnioskiem o dokonanie zmian w programie.*

W okresie objętym kontrolą działało 11 zespołów programowych powołanych decyzjami Komendanta Głównego Policji, które zmieniały programy szkoleń i doskonaień zawodowych zawierające w swych treściach tematykę dotyczącą śp, przy czym w pięciu przypadkach wnioskodawcą zmian programowych była WSPol.

(akta kontroli: tom I, str. 14-17, 35-57; 60-72, 76-88, 95-116; tom II, str. 2-195; tom VII, str. 16-69, 71-246)

²⁶ Biuro Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji.

²⁷ Dz. Urz. KGP poz. 97.

Szkolenia SZP w WSPol - w okresie od stycznia 2019 r. do marca 2020 r. - realizowane były zgodnie z programem wprowadzonym decyzją nr 405 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego ze zmianami²⁸, a następnie programem wprowadzonym decyzją nr 168 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego²⁹ (dalej: decyzja 168/19). W związku z pandemią COVID-19, od 17 marca 2020 r., zgodnie z poleceniem Komendanta Głównego Policji, wprowadzona została przerwa (do odwołania) w realizacji szkolenia zawodowego podstawowego oraz studiów wyższych I stopnia na kierunku Nauka o Policji³⁰. W latach 2020 i 2021 Komendant Główny Policji wydał decyzje wprowadzające programy SZP realizowane w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii (dalej: SZPE), przy czym decyzja 168/19 nie straciła mocy. Były to m.in. decyzje:

- nr 181 z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego dla edycji oznaczonych symbolami SZP-6/19 oraz SZP-6A/19;
- nr 226 z dnia 13 sierpnia 2020 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii (dalej: decyzja 226/20);
- nr 277 z dnia 3 października 2020 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii (dalej: decyzja 277/20);
- nr 158 z dnia 28 czerwca 2021 r. zmieniająca decyzję w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii (dalej: decyzja 158/21);
- nr 191 z dnia 27 lipca 2021 r. zmieniająca decyzję w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego (dalej: decyzja 191/21).

W związku z powyższym, w latach 2020 i 2021³¹ obowiązywały obok siebie dwa programy szkolenia zawodowego podstawowego, tj. wprowadzony decyzją 168/19 oraz programy szkolenia SZPE.

W 2019 r. większość szkoleń zawodowych podstawowych³² trwało **143 dni szkoleniowych / 1117 godzin**, a szkolenie SZP-3/19 trwało **144 dni szkoleniowych / 1123 godziny**³³. Szkolenie SZP-6/19 (które rozpoczęło się 21 listopada 2019 r.) było pierwszym, którego część przypadła na okres pandemii COVID-19. Kolejne SZPE³⁴ odbywające się w WSPol, w latach 2020 – 2021 (do 9 sierpnia 2021 r.), trwały ostatecznie **64 dni szkoleniowych / 485 godzin**³⁵. Stanowiło to **44,8%** liczby dni szkoleniowych, a co ważniejsze jedynie **43,4%** liczby godzin przeznaczonych na szkolenie w porównaniu ze szkoleniami zawodowymi podstawowymi prowadzonymi w 2019 r.³⁶

W związku ze zmianami programów szkoleń zmniejszeniu uległa liczba godzin przeznaczona na zajęcia teoretyczne i praktyczne ze stosowania śpb (podczas SZP odbywających się w WSPol w okresie objętym kontrolą), co ilustruje poniższa tabela przedstawiająca liczbę godzin wybranych jednostek modułowych (dalej również: JM)

²⁸ Dz. Urz. KGP z 2016 r. poz. 77 oraz z 2017 r. poz. 37 i 81.

²⁹ Dz. Urz. KGP z 2019 r. poz. 83.

³⁰ Pismo dyrektora BKSiOP KGP z 16 marca 2020 r. sygn. L. dz. Kds-1692/20.

³¹ od momentu wydania przez Komendanta Głównego Policji pierwszej decyzji w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, tj. decyzji 226/20, a do czasu zakończenia kontroli.

³² tj.: SZP-5/18, SZP-7/18, SZP-1A-/19, SZP-2/19.

³³ zgodnie z programem wprowadzonym decyzją 168/19.

³⁴ tj.: SZP-6/20, SZP10/20, SZP-9/21, SZP12/21, SZP-20/21, SZP-23/21.

³⁵ zgodnie z programem wprowadzonym decyzją 277/20..

³⁶ dla SZP-6/20, SZP10/20, SZP-9/21, SZP12/21, SZP-20/21, SZP-23/21 w porównaniu z SZP-5/18, SZP-7/18, SZP-1A-/19, SZP-2/19.

oraz jednostek szkoleniowych (dalej również: JS) obowiązującą na szkoleniach SZP realizowanych, wg programów zatwierdzonych decyzjami Komendanta Głównego Policji 168/19 oraz 227/20:

Nazwa Jednostki Modułowej oraz Jednostki Szkoleniowej (wynikające z programu szkolenia wprowadzonego decyzją nr 168 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 maja 2019 r.)	Liczba godzin wynikająca z programu szkolenia wprowadzonego decyzją nr 168 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 maja 2019 r.	Liczba godzin wynikająca z programu szkolenia wprowadzonego decyzją nr 277 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 października 2020 r.	procentowa wartość kolumny nr 3 w stosunku do kolumny nr 2
1	2	3	4
Liczba godzin dla JM02 (łącznie) Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscu pełnienia służby oraz podejmowanie interwencji	340	163	47,9%
Liczba godzin dla JM02 - JS03 Przygotowanie do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego	28	11	39,3%
Liczba godzin dla JM02 - JS04 Przygotowanie do użycia i wykorzystania broni palnej	31	13	41,9%
Liczba godzin dla JM02 - JS05 Udzielanie pierwszej pomocy	42	30	71,4%
Liczba godzin dla JM02 - JS06 Zatrzymanie osób	31	14	45,2%
Liczba godzin dla JM02 - JS07 Dokonywanie kontroli osobistej, przeglądanie zawartości bagażu, sprawdzanie ładunku	9	6	66,7%
Liczba godzin dla JM02 - JS08 Przeszukiwanie osób, pomieszczeń i rzeczy	17	8	47,1%
Liczba godzin dla JM02 - JS09 Wykonywanie poleceń uprawnionych organów oraz udzielanie pomocy i asysty	6	3	50,0%
Liczba godzin dla JM02 - JS10 Przeprowadzanie interwencji oraz postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub środka działającego podobnie	92	51	55,4%
Liczba godzin dla JM02 - JS11 Pełnienie służby patrolowej	49	4	8,2%
Liczba godzin dla JM07 (łącznie) Udział w działaniach związanych z przywracaniem zbiorowo naruszonego porządku publicznego	44	11	25,0%
Liczba godzin dla JM07 - JS01 Zasady regulaminowego zachowania się policjantów i elementy ceremoniału policyjnego	6	3	50,0%
Liczba godzin dla JM07 - JS02 Wykonywanie musztry indywidualnej i zespołowej	8	brak	-
Liczba godzin dla JM07 - JS03 Formowanie kordonów i dwukordonów	6	brak	-
Liczba godzin dla JM07 - JS04 Rozwijanie i zwijanie linii posterunków i linii patroli	2	brak	-
Liczba godzin dla JM07 - JS05 Formowanie i manewrowanie tyralierą policyjną	8	brak	-
Liczba godzin dla JM07 - JS06 Postępowanie policjanta w sytuacjach kryzysowych	14	8	57,1%

Liczba godzin dla JM09 (łącznie) Szkolenie strzeleckie	144	57	39,6%
Liczba godzin dla JM09 - JS01 Podstawy szkolenia strzeleckiego	16	11	68,8%
Liczba godzin dla JM09 - JS02 Strzelania przygotowawcze i statyczne	30	16	53,3%
Liczba godzin dla JM09 - JS03 Strzelania szybkie	22	8	36,4%
Liczba godzin dla JM09 - JS04 Strzelania dynamiczne	18	8	44,4%
Liczba godzin dla JM09 - JS05 Podstawy strzelania z pistoletu maszynowego	10	8	80,0%
Liczba godzin dla JM09 - JS06 Podstawy strzelania z karabinka automatycznego	10	brak	-
Liczba godzin dla JM09 - JS07 Podstawy strzelania ze strzelb gładkolufowych	13	brak	-
Liczba godzin dla JM09 - JS08 Strzelania sytuacyjne	18	8	44,4%
Liczba godzin dla JM10 (łącznie) Taktyka i techniki interwencji	195	77	39,5%
Liczba godzin dla JM10 - JS01 Kształtowanie sprawności fizycznej	35	6	17,1%
Liczba godzin dla JM10 - JS02 Stosowanie siły fizycznej jako środka przymusu bezpośredniego	44	20	45,5%
Liczba godzin dla JM10 - JS03 Umiejętności techniczne służące do realizacji interwencji policyjnych	42	17	40,5%
Liczba godzin dla JM10 - JS04 Odpieranie ataków na policjanta	32	14	43,8%
Liczba godzin dla JM10 - JS05 Bezpieczeństwo osobiste policjanta	42	20	47,6%

W kontrolowanym okresie Komendant Główny Policji wydał trzy decyzje dotyczące zmiany programu SZP³⁷, które skutkowały zmniejszeniem liczby godzin na szkoleniach SZP. W trakcie kontroli NIK w Policji rozpoczęły się prace nad wprowadzeniem kursów uzupełniających dla słuchaczy skróconych szkoleń SZPE, jednak do czasu zakończenia kontroli nie wypracowano ich programów.

W ocenie NIK istnieje znaczne ryzyko, że szkolenia zawodowe podstawowe, podczas których liczba godzin szkoleniowych zmniejszyła się o ponad 56 p.p.³⁸ mogły nie w pełni przygotowywać funkcjonariuszy do pełnienia służby. Tym samym koniecznym jest jak najszybsze uzupełnienie ich wiedzy i umiejętności, w szczególności w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa zarówno obywatelom, jak i policjantom.

W toku kontroli stwierdzono duże zainteresowanie funkcjonariuszy tzw. konsultacjami³⁹, w czasie których mogli podnosić swoje umiejętności w zakresie stosowania śpb. W 2019 r. odbyło się ponad 206 godzin konsultacji ze „strzelectwa” i ponad 295 godzin konsultacji z taktyki i technik interwencji. W 2020 r. było to analogicznie ponad 226 godzin i ponad 92 godziny konsultacji, natomiast

³⁷ tj.: (1) decyzja nr 181 z 9 lipca 2020 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego dla edycji oznaczonych symbolami SZP-6/19 oraz SZP-6A/19, (2) decyzja nr 226 z 13 sierpnia 2020 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, oraz (3) decyzja nr 277 z 3 października 2020 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

³⁸ Według programu wprowadzonego decyzją 277/20.

³⁹ tj. dobrowolnymi, ponadprogramowymi zajęciami mającymi na celu m.in. uzupełnianie wiedzy słuchaczy w konkretnym zakresie SZP.

w pierwszym półroczu 2021 r. odbyło się ponad 237 godzin konsultacji ze „strzelectwa” i ponad 63 godziny konsultacji z taktyki i technik interwencji.

Dodatkowo, jak wynika z wyjaśnień udzielonych przez Komendanta-Rektora, po odbyciu szkolenia zawodowego podstawowego - *w związku z koniecznością właściwego przygotowania policjantów (...) do realizacji zadań związanych z zabezpieczeniem imprez masowych, manifestacji i zgromadzeń publicznych, policjanci (...) w ramach adaptacji zawodowej delegowani są do czasowego pełnienia służby w oddziale prewencji Policji albo samodzielnym pododdziale prewencji Policji. Czas trwania adaptacji (...) wynosi 63 dni liczonych w ośmiogodzinnych służbach. Zajęcia szkoleniowe w trakcie tego etapu adaptacji obejmują podstawowe elementy taktyki działania pododdziału zwartego Policji, w warunkach przywracania zbiorowego naruszenia porządku publicznego, z wykorzystaniem środków transportu, technicznych środków wzmocnienia i chemicznych środków obezwładniających*⁴⁰.

Zgodnie z art. 34 ust. 3 pkt 1 ustawy o Policji warunkiem uzyskania kwalifikacji zawodowych niezbędnych do mianowania na stanowisko służbowe jest ukończenie przez policjanta szkolenia zawodowego podstawowego. Stosownie do § 2 rozporządzenia MSWiA w sprawie szkoleń, szkolenie zawodowe podstawowe prowadzi się dla policjantów według (jednolitego)⁴¹ programu szkolenia zawodowego policjantów właściwego dla tego szkolenia, przygotowującego policjantów do wykonywania podstawowych zadań służbowych na stanowiskach, na których są wymagane kwalifikacje zawodowe podstawowe. Cele szkolenia były każdorazowo określone w programach szkolenia zawodowego podstawowego obowiązujących w okresie objętym kontrolą i wynikało z nich, iż *program szkolenia przygotowuje policjanta (teoretycznie i praktycznie) do wykonywania zadań służbowych na poziomie podstawowym, na stanowisku policjanta w służbie prewencyjnej w komórkach organizacyjnych patrolowo-interwencyjnych i oddziałów prewencji Policji. W każdym z programów wyszczególnione zostały również, szczegółowe zadania (określone teściami programowymi), które absolwent powinien potrafić realizować w wyniku uczestnictwa w szkoleniu.*

W związku z powyższym NIK zauważa, że policjant który ukończy szkolenie zawodowe podstawowe powinien być przygotowany do pełnienia służby (w tym w oddziale prewencji Policji albo samodzielnym pododdziale prewencji Policji), co sprawia, że zarówno adaptacja zawodowa, jak i dalsza służba przygotowawcza powinny służyć przede wszystkim utrwalaniu i pogłębianiu wiedzy i umiejętności, zdobywanych przez funkcjonariuszy podczas szkolenia SZP.

Zgodnie z programem SZP zmienionym decyzją 158/21 czas realizacji szkolenia został zwiększony do **96 dni szkoleniowych/742 godzin**. Decyzją 191/21 zmieniono program szkolenia SZP⁴², zachowując czas jego realizacji na poziomie **144 dni szkoleniowych/1123 godzin**, tzn. tyle samo ile obowiązywało podczas szkoleń SZP w okresie przed pandemią COVID-19. NIK ustaliła, że do czasu zakończenia czynności kontrolnych zajęcia na szkoleniu SZP nie były prowadzone według ww. programu, natomiast edycje: SZP-34/21 (rozpoczęcie planowane 3 listopada 2021 r.) oraz SZP-35/21 (rozpoczęcie planowane 18 listopada 2021 r.)

⁴⁰ Sposób odbywania tego etapu adaptacji zawodowej określony został w „Ogólnych zasadach odbywania etapu adaptacji zawodowej realizowanego w oddziale/samodzielnym pododdziale prewencji Policji przez policjantów w służbie przygotowawczej” zatwierdzonych w listopadzie 2020 roku przez Komendanta Głównego Policji L.dz. KDS-5828/20.

⁴¹ Wyraz usunięto poprzez zmianę § 2 przez § 1 pkt 1 rozporządzenia z dnia 6 kwietnia 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 647) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 23 kwietnia 2021 r.

⁴² wprowadzony decyzją 168/19.

mają być - zgodnie z pismem Dyrektora BKSiOP KGP⁴³ - realizowane w oparciu o decyzję 168/19.

(akta kontroli: tom I, str. 14-17, 36-57, 76-88, 95-116; tom VIII, str. 244-251; tom IX, str. 33-40; tom X, str. 15-18)

WSPol współpracowała z wieloma szkołami policyjnymi z innych państw⁴⁴ oraz funkcjonował w niej (opisany wcześniej) Zespół ds. monitorowania systemów kształcenia, który powstał w celu realizacji analizy systemów kształcenia krajowych i zagranicznych formacji bezpieczeństwa i porządku publicznego w celu doskonalenia systemu szkolnictwa policyjnego⁴⁵. Pomimo tego Komendant-Rektor WSPol nie dysponował informacjami na temat długości trwania szkolenia podstawowego funkcjonariuszy Policji w szkołach policyjnych z którymi współpracowała Uczelnia.

(akta kontroli: tom I, str. 76-88, 95-116; tom IX, str. 33-40)

Studia na kierunku *Nauka o Policji* rozpoczęte w roku akademickim 2019/2020 realizowane były na podstawie programu zatwierdzonego uchwałą nr 44/IV/2019 Senatu Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 21 maja 2019 r. natomiast studia rozpoczęte w latach akademickich 2020/2021 oraz 2021/2020 realizowane były na podstawie programu zatwierdzonego uchwałą nr 110/IV/2020 Senatu Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 16 czerwca 2020 r. Pomimo pandemii COVID-19 programy studiów na kierunku *Nauka o Policji* nie były zmieniane w trakcie cyklu kształcenia.

W związku z dotarciem do Polski „pierwszej fali” pandemii COVID-19 Komendant Główny Policji wydał polecenie⁴⁶, zgodnie z którym odwołane zostały wszystkie realizowane i planowane do realizacji przedsięwzięcia szkoleniowe z wyłączeniem szkolenia zawodowego podstawowego i studiów wyższych I stopnia na kierunku *Nauka o Policji*. Dodatkowo, zgodnie z poleceniem Komendanta Głównego Policji⁴⁷ od dnia 17 marca 2020 r. wprowadzona została przerwa - do odwołania - w realizacji szkolenia zawodowego podstawowego oraz studiów wyższych I stopnia na kierunku *Nauka o Policji*. Szkolenie zawodowe podstawowe SZP-6/19 zostało wznowione 17 lipca 2020 r., a szkolenie SZP-2/20 18 sierpnia 2020 r. Szkolenia zawodowe w 2021 r. (do zakończenia kontroli) odbywały się bez nowych przeszkód (poza wprowadzonymi ograniczeniami sanitarnymi) spowodowanych pandemią COVID-19.

Zgodnie z rozporządzeniami Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni służb państwowych⁴⁸ od 12 marca 2020 r. kształcenie na studiach i studiach podyplomowych zostało zawieszono (w tym czasie uczelnia mogła prowadzić zajęcia z wykorzystaniem możliwości kształcenia na odległość). Semestr zimowy roku akademickiego 2019/2020 został zrealizowany w całości w formie stacjonarnej, natomiast semestr letni zrealizowano w formie zdalnej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość⁴⁹.

Studenci kierunku *Nauka o Policji* od 16 marca do 11 sierpnia 2020 r. w związku z wprowadzonym zawieszeniem kształcenia, zostali delegowani do swoich jednostek macierzystych, jednakże w tym czasie realizowane były zajęcia

⁴³ Pismo z dnia 30 lipca 2021 r. sygn. L. dz. Kds-4407/21.

⁴⁴ m.in. Państwową Wyższą Szkołą Policji w Saint-Cyr-au-Mont d'Or, Wyższą Szkołą Policji Saksonii w Rothenburgu, Akademią Kadr Kierowniczych w Münster, jak również szkołami Policji na Węgrzech, w Rumunii, w Serbii, na Słowacji, na Ukrainie czy w USA.

⁴⁵ Zadanie wynikające z § 32 ust. 1 pkt 6a zarządzenia nr 1041.

⁴⁶ Przekazane do WSPol pismem Dyrektora BKSiOP KGP z 12 marca 2020 r. sygn. L. dz. Kds – 1624/20.

⁴⁷ Przekazanym do WSPol pismem Dyrektora BKSiOP KGP z 16 marca 2020 r. sygn. L. dz. Kds – 1692/20.

⁴⁸ Rozporządzenia z dnia: 11 marca 2020 r. (Dz. U. poz. 408, ze zm.), 24 marca (Dz. U. poz. 525), 10 kwietnia (Dz. U. 654, ze zm.), 22 maja (Dz. U. poz. 913) oraz 6 listopada (Dz. U. poz. 1978).

⁴⁹ Studenci i słuchacze studiów podyplomowych realizowali zajęcia za pomocą systemu WEBEX CISCO MEETINGS lub MS TEAMS.

dydaktyczne - z wykorzystaniem technologii informatycznych umożliwiających kształcenie na odległość - z przedmiotów niewymagających bezpośredniego kontaktu. Zgodnie z decyzją nr 208 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 sierpnia 2020 r studenci kierunku *Nauka o Policji* wznowili od 12 sierpnia do 12 września 2020 r. kształcenie na studiach w systemie skoszarowanym.

Pomimo obostrzeń spowodowanych pandemią COVID-19 studenci kierunku *Nauka o Policji* zrealizowali w całości zajęcia programowe, a zajęcia praktyczne i ćwiczenia ze stosowania śpb odbyły się w całości w formie stacjonarnej.

(akta kontroli: tom I, str. 73-88; tom II, str. 196-536; tom X, str. 1-18)

1.3. Programy kursów w kontekście przestrzegania konstytucji, praw człowieka, zasad etyki zawodowej i polityki antydyskryminacyjnej.

Problematyka konstytucyjnych praw jednostki, praw człowieka, krajowego i unijnego dorobku prawnego w zakresie stosowania śpb była poruszana w trakcie szkoleń zawodowych realizowanych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, zarówno na szkoleniach SZP, jak i na szkoleniach SASW. Tematyka ta znalazła się m.in. w programach szkolenia zawodowego podstawowego w:

- JM 01, JS 02 „Część ogólna prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń” oraz JM 01, JS 03 „Część szczególna prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń”,
- JM 01, JS 08 „Historia Policji, prawa człowieka, etyka zawodowa policjanta oraz problematyka korupcyjna i antydyskryminacyjna”,
- JM02, JS06 „Zatrzymanie osoby” - zagadnienie nr 11 „Zatrzymywanie osób (z uwzględnieniem praw człowieka, etyki zawodowej i polityki antydyskryminacyjnej)”,
- JM 02, JS 04 „Przygotowanie do użycia lub wykorzystania broni palnej” zagadnienie nr 18 - „Prawa człowieka - prawo do życia”,
- JM06, JS01 „Wprowadzenie do postępowania w sprawach o wykroczenia”,

Powyższa problematyka poruszana była także na szkoleniu zawodowym dla absolwentów szkół wyższych m.in.:

- w ramach Bloku VI „Wybrane zagadnienia prawa karnego procesowego” Tematu 1: „Przesłanki procesowe a praktyczne aspekty podejmowania decyzji w zakresie wszczęcia lub zakończenia procesu karnego”.
- w ramach Bloku VIII „Pragmatyka służbowa” Tematu 8: „Ochrona praw człowieka w służbie policjanta”.

Zagadnienia dotyczące deeskalacji zachowań, działań antykonfliktowych prowadzonych w celu ograniczenia zagrożeń dla zgromadzonych, w tym kontrdemonstrantów omawiane były przez pracowników Instytutu Nauk Społecznych w trakcie realizacji zajęć dydaktycznych na szkoleniu zawodowym dla absolwentów szkół wyższych.

Zakres tematyczny programu nauczania na kursie specjalistycznym dla dowódców operacji policyjnych, nie zawierał wprost zapisów odnoszących się do problematyki dotyczącej praw i wolności obywatelskich. Jak wyjaśnił Zastępca Komendanta-Prorektor WSPol w *trakcie kursu omawiane są aspekty funkcjonowania jednostek Policji w zdarzeniach kryzysowych ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji administracyjno-prawnej charakterystycznej dla każdej z nich, a mogącej stanowić trudność w podejmowaniu decyzji podczas prowadzenia działań. Z zakresu tematyki administracyjno-prawnej zajęcia prowadzi nauczyciel realizujący zagadnienia z zakresu prawa. Ponadto, w trakcie ćwiczeń na symulatorze, prowadzący zajęcia*

oceniają wszystkie aspekty dowodzenia - w tym podejmowanie decyzji w różnych sytuacjach objętych zabezpieczeniem policyjnym.

W ramach realizacji zajęć dydaktycznych na kursie dla dowódców podoperacji kontrterrorystycznych prowadzonych w ramach operacji policyjnych zgodnie z treścią programu (m.in. Temat 2: „Przygotowanie podoperacji KT”, Zagadnienie 3: „Współdziałanie z innymi podmiotami policyjnymi i poza policyjnymi”) omawiane były elementy współdziałania z policjantami innych służb. Na kursie nie były przewidziane zagadnienia dotyczące praw człowieka.

Według wyjaśnień Komendanta-Rektora podczas realizacji szkoleń zawodowych i różnych form doskonalenia zawodowego, omawiano orzecznictwo sądów apelacyjnych, Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego, w szczególności w kontekście omawiania kontrratywu pozaustawowego „działania w ramach uprawnień i obowiązków”, opisywania ustawowych znamion przestępstw w tym przeciwko życiu i zdrowiu, wolności, czci i nietykalności cielesnej⁵⁰. Ponadto, w trakcie zajęć omawiane były przykłady orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, polskich sądów oraz raporty Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące nadużyć policjantów, jak również pożądane praktyki w odniesieniu do zgromadzeń publicznych, w celu ochrony policjantów przed powielaniem błędów oraz budowania ich bezpieczeństwa prawnego poprzez wzmacnianie postaw „przeciw – nadużyciowych”⁵¹.

(akta kontroli: tom I, str. 33-57, 123-125; tom IX, str. 253-257)

Badanie ogólnych wyników w nauce uzyskanych przez funkcjonariuszy odbywających w kontrolowanym okresie szkolenia SZP, jak również badanie ocen z egzaminów końcowych po szkoleniach SZP wykazało, m.in. że spośród 1097 objętych badaniem funkcjonariuszy 50,1% otrzymało na egzaminie końcowym ocenę bardzo dobrą, 23,2% ocenę celującą, 15,2% ocenę dobrą, 8,5% ocenę dostateczną, a zaledwie 1,6% ocenę dopuszczającą. Jedynie 15 osób (1,4%) otrzymała z egzaminu końcowego ocenę niedostateczną. Jednak wyniki ewaluacji (opisane w rozdziale III. 2. wystąpienia) wskazywały m.in. na zbyt krótki czas szkoleń, niepozwalający w pełni przyswoić umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań policjanta.

Zdaniem Komendanta-Rektora WSPol pozytywne ukończenie szkolenia SZP, opracowywanego przez profesjonalny zespół programowy – powoływany przez Komendanta Głównego Policji – pozwala stwierdzić, że policjant jest przygotowany do rozpoczęcia służby.

Zgodnie z decyzją Komendanta Głównego Policji wprowadzających programy szkolenia zawodowego podstawowego *w przypadku uwag*⁵², *nauczyciel policyjny po zakończeniu realizacji jednostki szkolnej wypełnia Kartę informacyjną o realizacji programu*. W okresie poddanym kontroli *Karty informacyjne o realizacji programu szkolenia* nie sporządzano, a tym samym nie przesyłano do komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej w sprawach szkoleniowych.

(akta kontroli: tom I, str. 33-57, 73-88; tom VIII, str. 244-251)

⁵⁰ Wymienione orzecznictwo przytaczane było również w związku z omawianiem zagadnień dotyczących realizacji czynności procesowych i pozaprocesowych przez funkcjonariuszy Policji, takich jak zatrzymanie osoby czy kontrola osobista, także z perspektywy obowiązku stosowania się do naczelnych zasad procesowych. Powyższe przybiera formę analizy przypadku będącego przedmiotem orzeczenia.

⁵¹ Np. Szkolenie podstawowe JM02: Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscu pełnienia służby oraz podejmowanie interwencji / JS: 04 Przygotowanie do użycia lub wykorzystania broni palnej / Kluczowe punkty nauczania nr 18-19: wykład, ćwiczenia - Omów prawa człowieka - prawo do życia (art. 2 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności Rady Europy). Przeprowadź ćwiczenie w grupach polegające na dokonaniu analizy skarg do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na naruszenie art. 2 ww. konwencji (prawa do życia), np.: „McCann i inni przeciwko Wielkiej Brytanii”, „Osman przeciwko Wielkiej Brytanii”, sprawy tureckie, skargi przeciwko Polsce, np. *kazus Späly*. Omów problematykę użycia broni palnej jako sytuacji traumatycznej.

⁵² Dotyczących m.in. treści programowych, długości zajęć, obserwacji słuchaczy itp. Celem tego mechanizmu powinno być efektywne modyfikowanie programu szkolenia.

1.4. Działania podejmowane przez Komendanta-Rektora w związku z pandemią COVID-19.

W dniu 20 marca 2020 r. został ogłoszony w Polsce stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2⁵³. W WSPol w I półroczu 2020 r. nie było przypadków zachorowań na COVID-19 wśród funkcjonariuszy i pracowników Szkoły. W II półroczu 2020 r. zachorowało 23 z 207 funkcjonariuszy (11,1%) i 32 z 428 pracowników WSPol (7,5%), natomiast w I półroczu 2021 r. zachorowało 33 z 208 funkcjonariuszy (15,9%) oraz 93 z 436 pracowników WSPol (21,3%)⁵⁴. Ponadto w zestawieniach przesyłanych codziennie do Centrum Operacyjnego Komendy Głównej Policji, w okresie 23 marca 2020 r. – 30 czerwca 2021 r. ujęto 184 policjantów (suma policjantów WSPol, słuchaczy i studentów) oraz 130 pracowników cywilnych WSPol zakażonych wirusem SARS-CoV-2⁵⁵. W Szkole miał miejsce jeden przypadek śmierci (pracownika cywilnego) spowodowany chorobą COVID-19.

W marcu 2020 r. WSPol dysponowała 1486 miejscami noclegowymi, w tym 950 przeznaczonymi na działalność szkoleniową. W wyniku pandemii COVID-19, w celu zapewnienia właściwego poziomu przeprowadzania dezynfekcji/dekontaminacji⁵⁶ wyłączono część pomieszczeń i budynków, ograniczono również liczbę słuchaczy zakwaterowanych w jednym pomieszczeniu, co doprowadziło do znacznego zmniejszenia liczby miejsc noclegowych - do 485. Ograniczenia dotyczyły również liczby słuchaczy/studentów w aulach, salach dydaktycznych oraz obiektach sportowych oraz na stołówce (do 150 osób). Zajęcia dydaktyczne prowadzono z zapewnieniem 1,5 m odległości pomiędzy słuchaczami/studentami. Na hali sportów ograniczono liczbę słuchaczy/studentów maksymalnie do 25 osób, natomiast na hali sportów walki do 69. Po obniżeniu poziomu obostrzeń sanitarnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wyraził zgodę na kwatrowanie maksymalnie do trzech osób w jednym pomieszczeniu, co zwiększyło liczbę dostępnych miejsc noclegowych do 685. Znaczne zmniejszenie liczby miejsc noclegowych w oczywisty sposób wpłynęło na ograniczenie ogólnej liczby miejsc szkoleniowych.

(akta kontroli: tom I, str. 14-17, 36-57; tom VII, str. 2-14)

W celu zapobiegania rozprzestrzeniania pandemii COVID-19, jak również zabezpieczenia funkcjonariuszy, pracowników, słuchaczy i innych osób przebywających na terenie Szkoły w warunkach stanu zagrożenia epidemicznego/stanu pandemii Komendant-Rektor WSPol podjął działania adekwatne do stanu zagrożenia (biorąc pod uwagę poziom wiedzy o nowej chorobie w danym czasie), w tym m.in. prowadził bieżącą współpracę z Państwowym Inspektorem Sanitarnym MSWiA oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, powołał nieetatowy zespół do monitorowania sytuacji w WSPol pod kątem zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, zapewnił środki ochrony osobistej, regularną dezynfekcję pomieszczeń i regularne testowanie na obecność wirusa SARS-CoV-2. Na polecenie Kierownictwa Uczelni w 2021 r. zorganizowano na terenie WSPol szczepienia przeciw COVID-19 dla policjantów, słuchaczy i studentów.

⁵³ Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii Dz. U z 2020 r. poz. 491 ze zm.

⁵⁴ Dane uwzględniające korekty PUE ZUS, z tym że osoby, które chorowały dwukrotnie liczone są tylko raz.

⁵⁵ W zestawieniach wskazano osoby dwukrotnie chorujące na COVID-19. Ponadto w zestawieniach do KGP w liczbie policjantów zakażonych SARS-CoV-2: (1) uwzględniano słuchaczy i studentów, których objęto izolacją po badaniach przeprowadzonych w Szpitalu Powiatowym w Szczytnie po skierowaniu przez lekarza; (2) nie uwzględniano ozdrowieńców słuchaczy i studentów z wynikiem pozytywnym po badaniach na obecność wirusa SARS – CoV-2 przeprowadzanych w WSPol, na których Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny nie nałożył izolacji.

⁵⁶ zgodnie z wytycznymi Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczytnie i wprowadzeniem dodatkowych wewnętrznych procedur BHP.

Od 17 marca 2020 r. na terenie Uczelni przebywali jedynie pracownicy i policjanci (ok. 30% stanu osobowego), którzy realizowali proces dydaktyczny dla studentów studiów cywilnych z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość. Pozostałe osoby wykonywały pracę w trybie zdalnym lub przebywały na urlopach. W okresie 1 kwietnia – 25 maja 2020 r. 131 funkcjonariuszy WSPol wspierało jednostki terenowe garnizonu warmińsko-mazurskiego poprzez pełnienie służby prewencyjnej. Na dzień 8 czerwca 2020 r. w Uczelni przebywali pracownicy cywilni – 76 % stanu osobowego – oraz policjanci – 67 % stanu osobowego. Wzrost ten spowodowany był realizacją procesu dydaktycznego.

(akta kontroli: tom I, str. 14-17, 20-32, 36-57; tom IV, str. 369-380; tom VII, str. 2-14)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie prawidłowo przygotowała i zorganizowała proces nauczania w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego, taktyki i technik interwencji oraz posługiwania się bronią palną. Plany roczne po korektach zostały zrealizowane, jednak nie udało się zaspokoić wszystkich potrzeb szkoleniowych funkcjonariuszy, zwłaszcza na kursach doskonalenia zawodowego i szkoleniach zawodowych SASW. W ocenie NIK utrzymujący się w okresie objętym kontrolą niski poziom realizacji zgłaszanych potrzeb szkoleniowych może prowadzić do obniżania praktycznych umiejętności funkcjonariuszy. Sytuacja taka powoduje, zdaniem NIK, potrzebę podjęcia w porozumieniu z KGP działań celem wypracowania zmian w realizowanym systemie szkolenia w sposób zapewniający większą dostępność szkoleń zawodowych SASW i kursów zawodowych.

W programach szkolenia zawodowego podstawowego znajdowały się odniesienia do praw podstawowych, zasad etyki zawodowej, czy deeskalacji zachowań. Z powodu pandemii COVID-19 program szkolenia zawodowego podstawowego został znacząco ograniczony, zarówno w ww. tematyce, jak również w problematyce stosowania śpb, a niektóre tematy, takie jak np. *Wykonywanie musztry indywidualnej i zespołowej, Formowanie i manewrowanie tyralierą policyjną* czy *Podstawy strzelania ze strzelb gładkolufowych* zostały usunięte z programów szkoleń zawodowych podstawowych. W WSPol podejmowane były starania o zwiększenie liczby godzin na szkoleniach zawodowych podstawowych oraz wprowadzono dodatkowe konsultacje ze „strzelectwa” oraz taktyki i technik interwencji. W ocenie NIK niezbędnym jest, w celu zapewnienia bezpieczeństwa obywateli jak i samych policjantów podjęcie działań mających na celu uzupełnienie szkolenia zawodowego podstawowego dla słuchaczy, którzy z powodu zagrożenia epidemiologicznego odbyli szkolenia realizowane wg skróconych programów.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia podjęte przez Komendanta-Rektora działania mające na celu przeciwdziałanie i zapobieganie pandemii COVID-19. Władze Uczelni na bieżąco i adekwatnie do poziomu zagrożenia reagowały na pojawienie się i rozprzestrzenianie choroby, w tym prowadziły akcję szczepień funkcjonariuszy/słuchaczy.

OBSZAR

2. Obsada zajęć dydaktycznych, kompetencje rozwój i doskonalenie kadry dydaktycznej.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą zajęcia dydaktyczne ze stosowania śpb prowadzone były w WSPol wyłącznie przez funkcjonariuszy Policji. Stan zatrudnienia kadry dydaktycznej⁵⁷ na dzień 30 czerwca 2021 r. przedstawiał się następująco:

⁵⁷ prowadzącej zajęcia w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego, broni palnej oraz taktyki i technik interwencji.

- 12 funkcjonariuszy prowadziło zajęcia teoretyczne, w tym: 2 adiunktów, 3 starszych wykładowców, 2 wykładowców, 4 instruktorów, 1 asystent;
- 26 funkcjonariuszy prowadziło zajęcia praktyczne, w tym: 11 starszych wykładowców, 2 wykładowców, 12 instruktorów, 1 asystent.

Ponadto zajęcia z zakresu śpb prowadzone były przez wykładowców stowarzyszonych⁵⁸. W 2019 r. zajęcia dydaktyczne z ww. tematyki realizowało 31, natomiast w 2020 roku 14 wykładowców stowarzyszonych.

(akta kontroli: tom I, str. 97-99; tom V, str. 446-506)

Zajęcia dydaktyczne prowadzone w WSPol przez nauczycieli stowarzyszonych⁵⁹ z tematyki stosowania śpb były realizowane wyłącznie przez funkcjonariuszy Policji.

Na dzień 12 sierpnia 2021 r. stan etatów kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia ze stosowania śpb w WSPol wynosił 40 stanowisk policyjnych natomiast zatrudnionych było 38 funkcjonariuszy (2 wakaty). Na wakujące stanowiska ogłoszono konkursy, tj.: (1) oferta z dnia 29 kwietnia 2021 r., konkurs rozstrzygnięto 5 sierpnia 2021 r. Wszczęto procedurę przeniesienia do dalszego pełnienia służby w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, (2) oferta z dnia 25 maja 2021 r., procedura konkursowa w trakcie.

(akta kontroli: tom I, str. 98 -100)

Pracownicy dydaktyczni prowadzący zajęcia w zakresie stosowania śpb posiadali określone przepisami prawa kompetencje. Wymagania wobec funkcjonariuszy prowadzących zajęcia dydaktyczne ze stosowania śpb w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby regulowały następujące przepisy:

- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów policji i innych stanowiskach służbowych oraz warunków ich mianowania na wyższe stanowiska służbowe⁶⁰ - tabela wymagań, stanowiąca załącznik do ww. rozporządzenia, z której wynika m.in., iż na stanowiskach dydaktycznych niezbędne są:

Lp.	Stanowisko	Wykształcenie	Kwalifikacje zawodowe	Staż służby w latach
29	adiunkt	według odrębnych przepisów	Wyższe	5
49	starszy wykładowca w WSPol	według odrębnych przepisów	Wyższe	5
58	wykładowca w WSPol	według odrębnych przepisów	Wyższe Podstawowe	4 5
60	instruktor	według odrębnych przepisów	Wyższe	3
78	asystent	średnie lub średnie branżowe	Podstawowe	3

- Statut Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie;
- ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zgodnie z § 58. 3 i 4 Statutu WSPol - Wymogi niezbędne do zatrudnienia nauczycieli akademickich na stanowiskach profesora, profesora uczelni, adiunkta i asystenta określa ustawa Pswn, natomiast nauczyciele akademicy zatrudnieni na stanowisku starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora i zastępcy

⁵⁸ specjaliści i praktycy policyjni pełniący służbę w różnych jednostkach/komórkach organizacyjnej Policji.

⁵⁹ policjant delegowany do czasowego pełnienia służby w jednostce szkoleniowej Policji, w tym w WSPol, który z uwagi na posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe uczestniczy w realizacji procesu dydaktycznego.

⁶⁰ Dz. U. z 2007 r., poz. 857 ze zm.

dyrektora instytutu muszą posiadać co najmniej tytuł zawodowy magistra lub równorzędny.

Zgodnie z ustawą Pswn na stanowisku adiunkta może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej stopień doktora.

W trakcie kontroli ustalono, że od 2005 r. kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia ze stosowania śpb wylaniana była w drodze przeprowadzanych konkursów. Konkursy otwarte na ww. stanowiska zostały wprowadzone zgodnie z przepisami obowiązującej wówczas ustawy Pswn.

(akta kontroli: tom I, str. 20-23)

Z dokumentacji konkursowej wynikało m.in, że oprócz wymogów określonych w wyżej wymienionych regulacjach prawnych (dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych - podstawowych lub wyższych - a także stażu pracy) na stanowiskach asystentów/instruktorów prowadzących zajęcia dydaktyczne z takich przedmiotów jak taktyka i techniki interwencji oraz szkolenie strzeleckie, wymagane było również posiadanie uprawnień trenera/instruktora. Jak wyjaśniła Komendant-Rektor *do prowadzenia zajęć z zakresu technik i taktyk interwencji niezbędnym jest ukończenie kursu specjalistycznego z zakresu taktyki i technik interwencji. Celem kursu jest przygotowanie absolwenta do prowadzenia zajęć w jednostkach organizacyjnych policji w zakresie sprawności fizycznej, taktyki i techniki interwencji i umiejętności stosowania wybranych środków przymusu bezpośredniego.*

Do prowadzenia zajęć z zakresu szkolenia strzeleckiego uprawniało ukończenie kursu specjalistycznego dla instruktorów strzelań policyjnych. Na kurs dla instruktorów strzelań policyjnych kierowano policjantów, którzy przewidywani byli do pełnienia funkcji instruktora strzelań policyjnych oraz zaliczyli postępowanie kwalifikacyjne z wynikiem pozytywnym.

Zgodnie z § 6 ust. 2 i 3 decyzji nr 713 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2005 r.⁶¹, prowadzącym strzelanie jest policjant, który ma uprawnienia instruktora strzelań policyjnych (instruktora wyszkolenia strzeleckiego policjantów) oraz ukończony kurs z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Funkcjonariusze prowadzący w WSPol zajęcia z zakresu szkolenia strzeleckiego posiadali ww. uprawnienia.

(akta kontroli: tom I, str. 28-30; tom V, str. 410-445)

Oferty konkursowe na prowadzenie zajęć dydaktycznych ze stosowania śpb zawierały również wymagania dotyczące doświadczenia w prowadzeniu zajęć dydaktycznych z danej problematyki a także inne wymagania w zależności od rodzaju prowadzonych zajęć dydaktycznych. Przykładowo w ofercie pracy dla policjantów prowadzących zajęcia z wychowania fizycznego, samoobrony oraz techniki interwencji preferowane było również ukończenie studiów w zakresie wychowania fizycznego. Przy ubieganiu się o stanowisko asystenta/instruktora prowadzącego zajęcia dydaktyczne z problematyki szkolenia strzeleckiego, dodatkowymi wymaganiami było m.in. posiadanie uprawnień do prowadzenia zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy i kwalifikowanej pomocy czy też ukończony kurs doskonalenia zawodowego dla instruktorów z zakresu taktyki i techniki interwencji (fakultatywne wymogi). W ofercie pracy na prowadzenie zajęć z problematyki służby dzielnicowego, prewencji kryminalnej, służby patrolowo-interwencyjnej preferowane było również doświadczenie zawodowe w zakresie tematycznym opisywanego stanowiska.

(akta kontroli: tom V, str. 410-445)

⁶¹ Dz. Urz. KGP z 2006 r., nr 3, poz. 9.

W trakcie kontroli ustalono, że szkolenie instruktorów oraz wykładowców zajmujących się środkami przymusu bezpośredniego oraz broni palnej odbywało się na kursach specjalistycznych. Na kurs specjalistyczny z zakresu taktyki i technik interwencji kierowano policjantów, którzy:

- realizowali lub przewidywano, że będą realizować doskonalenie zawodowe z taktyki i technik interwencji;
- ukończyli z wynikiem pozytywnym postępowanie kwalifikacyjne.

Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadzane było w jednostkach szkoleniowych realizujących kurs w określonym terminie i polegało na sprawdzeniu umiejętności zawartych w JM10 *Programu szkolenia zawodowego podstawowego* oraz poziomu sprawności ogólnej kandydata. Postępowanie kwalifikacyjne składało się z dwóch etapów: testu sprawności fizycznej oraz testu umiejętności praktycznych. Po ukończeniu postępowania kwalifikacyjnego policjanci kierowani byli na kurs do jednostki szkoleniowej. Czas trwania kursu obejmował 20 dni szkoleniowych i wymagał przeprowadzenia 160 godzin zajęć lekcyjnych. Celem kursu było przygotowanie absolwenta do prowadzenia zajęć w jednostkach organizacyjnych policji w zakresie sprawności fizycznej, taktyki i technik interwencji i umiejętności stosowania wybranych środków przymusu bezpośredniego.

(akta kontroli: tom I, str. 28-30)

Komendant-Rektor wyjaśniła, że ukończenie kursu specjalistycznego z zakresu taktyki i technik interwencji zapewnia jednolitość nauczania technik interwencji przez różnych instruktorów. Wyjaśniła również, że w programie szkolenia zawodowego podstawowego znajduje się poradnik dla nauczyciela, który zawiera wskazówki metodyczne do realizacji szkolenia oraz kluczowe punkty nauczania. Zasady te są autoryzowane i dopuszczone do stosowania podczas szkolenia przez zespół programowy powoływany przez Komendanta Głównego Policji.

(akta kontroli: tom I, str. 27)

W odniesieniu do udzielania konsultacji zespołom programowym przy opracowywaniu katalogu prawidłowych technik posługiwania się środkami przymusu bezpośredniego (np. lekarze, biegli etc.), Komendant-Rektor wyjaśniła, że w jednym przypadku przewodniczący zespołu, przy tworzeniu programu zaprosił do udziału w pracach funkcjonariuszy – nauczycieli policyjnych, prowadzących zajęcia z taktyki i techniki interwencji oraz wyszkolenia strzeleckiego, którzy swoją wiedzą i doświadczeniem wsparli zespół przy modyfikacji programu. Pozostali przewodniczący zespołów, pracujących w kontrolowanym okresie, nie korzystali z pomocy konsultantów w przedmiotowym zakresie.

(akta kontroli: tom I, str. 108-109)

Zwrócono się do Komendanta-Rektora z pytaniem, czy dozwolone jest nauczanie innych technik bazując na doświadczeniu wyniesionym przez prowadzącego zajęcia z trenowanej wcześniej dyscypliny (np. boks, judo, karate). W odpowiedzi wyjaśniono, iż *zgodnie z zapisami znajdującymi się w programie szkolenia zawodowego podstawowego cyt. „sposoby realizacji zajęć są propozycjami do realizacji jednostki szkolnej i nie powinny ograniczać indywidualnej inicjatywy wykładowcy do wzbogacania zajęć o własną wiedzę, doświadczenie i umiejętności pod warunkiem zachowania gwarancji osiągnięcia zakładanych celów”*.

Komendant-Rektor dodała również, że *prowadzący zajęcia nauczają tożsamyh technik bazując na posiadanych umiejętnościach i doświadczeniu zawodowym. Nie można jednoznacznie wskazać technik obronnych w sytuacji zagrożenia ponieważ osoba wobec której podejmowana jest interwencja może zachowywać się w różny sposób. Również miejsce podejmowania interwencji nie zawsze pozwala na wykonanie danej techniki w 100 procentach. Instruktorzy prowadzący zajęcia biorą pod uwagę prostotę technik i bazują na odruchach ludzkich, które mogą być*

pomocne w trakcie przeprowadzania interwencji. Techniki wykorzystywane w procesie dydaktycznym są zawarte w poradniku dla nauczyciela w programie nauczania. Policjant zaś dostosowuje daną technikę do zaistniałej sytuacji, która może się pojawić podczas interwencji lub innego zdarzenia.

(akta kontroli: tom I, str. 70-72)

Na kurs dla instruktorów strzelań policyjnych kierowano policjantów, którzy:

- przewidywani byli do pełnienia funkcji instruktora strzelań policyjnych;
- zaliczyli postępowanie kwalifikacyjne z wynikiem pozytywnym.

Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadzane było przez jednostki szkoleniowe realizujące kurs, które określały termin, miejsce oraz liczbę kandydatów biorących w nim udział. Pozytywne zaliczone postępowanie kwalifikacyjne uprawniało do uczestnictwa w kursie w każdej jednostce szkoleniowej realizującej taki kurs przez okres 12 miesięcy. Celem postępowania kwalifikacyjnego było określenie predyspozycji psychofizycznych i poziomu umiejętności strzeleckich kandydatów na kurs. Postępowanie kwalifikacyjne polegało na prawidłowym i skutecznym wykonaniu dwóch strzelań kwalifikacyjnych. Po ukończeniu postępowania kwalifikacyjnego policjanci kierowani byli na kurs do jednostki szkoleniowej. Czas trwania kursu obejmował 22 dni szkoleniowe i wymagał przeprowadzenia 165 godzin zajęć lekcyjnych. Celem kursu było przygotowanie policjantów do pełnienia funkcji instruktorów strzelań policyjnych w jednostkach organizacyjnych Policji. Kurs kończył się egzaminem końcowym.

Kursy specjalistyczne dla trenerów prowadzone były przez funkcjonariuszy Policji posiadający uprawnienia instruktorskie, do realizacji szkoleń nie były zapraszane podmioty zewnętrzne.

(akta kontroli: tom I, str. 28-30)

Instruktorzy/wykładowcy technik i taktyk interwencji oraz strzelań policyjnych doskonalili swoje umiejętności w ramach doskonalenia zawodowego centralnego lub lokalnego. W dniach 10-11 października 2019 r., 13 instruktorów strzelań policyjnych uczestniczyło w warsztatach dla instruktorów prowadzących zajęcia z wyszkolenia strzeleckiego. Warsztaty zorganizowane zostały w ramach doskonalenia zawodowego centralnego w formie innego przedsięwzięcia w systemie stacjonarnym. Warsztaty trwały dwa dni szkoleniowe i obejmowały 14 godzin zajęć lekcyjnych.

(akta kontroli: tom I, str. 30-32)

W IV kwartale 2019 r. w WSPol realizowany był również kurs specjalistyczny w zakresie doskonalenia umiejętności instruktorów strzelań policyjnych. Kurs trwał 5 dni szkoleniowych, tj. 39 godzin lekcyjnych. Wzięło w nim udział łącznie 15 uczestników (prowadzących w WSPol zajęcia ze stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej). Szkolenie realizowali instruktorzy strzelań policyjnych WSPol w Szczytnie.

(akta kontroli: tom III, str. 269-270)

Ponadto w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego odbywały się zajęcia z zakresu technik interwencji oraz bezpiecznego posługiwania się bronią palną, w których uczestniczyli instruktorzy/trenerzy technik i taktyk interwencji oraz strzelań policyjnych. W okresie objętym kontrolą instruktorzy/trenerzy brali także udział w następujących przedsięwzięciach:

- doskonalenie z zakresu kształtowania umiejętności bezpiecznego posługiwania się bronią palną przez policjantów WSPol w Szczytnie,
- doskonalenie lokalne - strzelania kadry WSPol w Szczytnie,
- doskonalenie zawodowe lokalne policjantów WSPol w Szczytnie z zakresu technik interwencji i samoobrony (TIS),

- doskonalenie lokalne z zakresu budowy i działania pistoletu samopowtarzalnego Rex Zero 1 dla policjantów Zakładu Wychowania Fizycznego WSPol w Szczytnie,
- doskonalenie zawodowe lokalne z zakresu udzielania pierwszej pomocy,
- szkolenie w ramach doskonalenia zawodowego dla funkcjonariuszy WSPol w Szczytnie w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy.

(akta kontroli: tom I, str. 31-32)

Zgodnie z ustawą Pswn oceny okresowej nauczycieli akademickich dokonuje się rzadziej niż raz na cztery lata.

Zarządzeniem nr 140/2020 Komendanta-Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 20.10.2020 r. wprowadzono regulamin oceny okresowej nauczycieli akademickich. Oceny okresowej dokonuje się na podstawie „Arkusza Oceny Okresowej Nauczyciela Akademickiego Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie” zawierającego ocenę punktową zgodnie z następującymi kryteriami:

- ocena punktowa działalności naukowej i kształcenia kadr - obejmuje 41 kategorii w tym m.in. uzyskanie stopnia/tytułu naukowego w ocenianym okresie, sporządzanie opinii, recenzji do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów oraz do Rady Doskonałości Naukowej, funkcja promotora w przewodzie doktorskim, wykład otwarty wygłoszony w instytucji międzynarodowej oraz instytucji krajowej, artykuły naukowe, monografie naukowe, uzyskanie projektu obejmującego badania naukowe i prace rozwojowe, komercjalizacja wyników badań naukowych i prac rozwojowych, pozytywnie oceniony pod względem formalnym i merytorycznym projekt badawczy lub badawczo-rozwojowy,
- ocena punktowa działalności dydaktycznej – obejmuje 21 kategorii w tym m.in. zrealizowane wykłady oraz ćwiczenia/seminaria powyżej pensum dydaktycznego przypisanego do stanowiska, wykład/ćwiczenia z przedmiotu z programem autorskim nauczyciela akademickiego, zrealizowany przez niego po raz pierwszy, promotorstwo pracy dyplomowej (magisterskiej, licencjackiej), recenzja pracy dyplomowej (magisterskiej, licencjackiej), opracowanie autorskiego programu nowego kierunku studiów, studiów podyplomowych wprowadzonego do oferty kształcenia, recenzowanie publikacji o charakterze dydaktycznym (podręcznik akademicki, skrypt), ukończenie studiów podyplomowych związanych z prowadzonymi zajęciami dydaktycznymi, uzyskanie uprawnień trenera/instruktora/zawodowych związanych z prowadzonymi zajęciami dydaktycznymi,
- ocena punktowa działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej – obejmuje 64 kategorie w tym m.in. pełniona funkcja w WSPol, pełniona funkcja poza WSPol (m.in. członek Prezydium Rady Doskonałości Naukowej, członek Polskiej Akademii Nauk, członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej, członek Komitetu Naukowego), uzyskanie wyróżnień/nagród organizacyjnych rektorskich lub ministerialnych, przewodniczący/członek komisji w postępowaniu o tytuł profesora, o stopień doktora, doktora habilitowanego, działalność popularyzatorska pracownika/funkcjonariusza w obszarze wiedzy związanej z prowadzoną działalnością dydaktyczną.

(akta kontroli: tom I, str. 24; tom V, str. 12-35)

Ostatnia ocena okresowa została przeprowadzona na Uczelni w 2015 r. Zgodnie z ustawą Pswn, która weszła w życie 1 października 2018 r. oraz obowiązującym w WSPol regulaminem⁶², oceny okresowej nauczycieli akademickich dokonuje się

⁶² Oceny okresowej nauczycieli akademickich w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie.

nie rzadziej niż raz na cztery lata. Jak wynika z wyjaśnienia Komendanta-Rektora, kolejna ocena okresowa zostanie przeprowadzona po 1 października 2021 r. Powyższe wynika z art. 128 ustawy Pswn, z art. 255 przepisów wprowadzających do ustawy Pswn⁶³ oraz z § 2 ust. 2 Regulaminu oceny okresowej nauczycieli akademickich w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. Zgodnie w przytoczonym przepisie, *pierwsza ocena okresowa, jest dokonywana do końca roku poprzedzającego rok przeprowadzenia pierwszej ewaluacji jakości działalności naukowej w WSPol, o której mowa w art. 265 ust. 1 ustawy⁶⁴ i obejmuje cały okres, który upłynął od ostatniej oceny okresowej dokonanej przed dniem wejścia w życie Ustawy. Przy ocenie tej, uwzględnia się wszystkie wyniki pracy nauczyciela akademickiego, o którym mowa w niniejszym Regulaminie, uzyskane od ostatniej oceny okresowej.* Komendant-Rektor wyjaśniła również, że kolejna ewaluacja jakości działalności naukowej zostanie przeprowadzona za lata 2017-2021.

(akta kontroli: tom I, str. 24; tom V, str. 12)

Kadra dydaktyczna WSPol miała obowiązek doskonalenia własnych kompetencji. Wynikało to m.in. z art. 115 ust. 2 ustawy Pswn, zgodnie z którym nauczyciel akademicki jest obowiązany do uczestniczenia w pracach organizacyjnych na rzecz uczelni oraz stałego podnoszenia kompetencji zawodowych. Ponadto kwestie związane z podnoszeniem kwalifikacji przez kadrę WSPol regulowały przepisy wewnętrzne m.in. regulamin organizacyjny, zarządzenia Komendanta-Rektora, a także uchwała nr 187/III/2013 Senatu Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie wprowadzenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. We wprowadzonym w WSPol Systemie Zarządzania Jakością ww. kwestie uregulowano w:

- w Księdze jakości: *Prowadzona na Uczelni polityka szkoleniowa ma na celu podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności koniecznych do wykonywania przypisanych pracownikom zadań. Szkolenia odbywają się w systemie stacjonarnym lub samokształcenia, natomiast doskonalenie zawodowe organizowane jest centralnie, lokalnie lub jako szkolenia zewnętrzne. Dział Kadry Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie prowadzi dokumentację (akta osobowe) dla każdego pracownika, zawierające dane potwierdzające kwalifikacje oraz dane dotyczące odbytych szkoleń. Szkolenia wewnętrzne kadry dydaktycznej organizowane są dla grup pracowników lub indywidualnie. Kadra naukowo-dydaktyczna podnosi swoje kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w różnych formach kształcenia (studia podyplomowe, doktoranckie) oraz różnego rodzaju kursach doskonalących;*
- w Polityce jakości Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie: *Misją Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w zakresie zarządzania jakością jest oferowanie wysokiej jakości usług oraz rzetelna, profesjonalna obsługa Klientów indywidualnych i instytucjonalnych, Wysoki poziom jakości świadczonej usługi dydaktycznej chcemy zapewnić przez osiągnięcie następujących celów szczegółowych: (...), wspieranie i monitorowanie rozwoju zawodowo-naukowego pracowników dydaktycznych, a także aktualizacja i doskonalenie wiedzy i umiejętności kadry dydaktycznej.*

(akta kontroli: tom I, str. 111-113)

Na podstawie dokumentacji kadrowej (akta osobowe) ustalono, że kadra dydaktyczna WSPol w Szczytnie prowadząca zajęcia ze stosowania środków przymusu bezpośredniego podnosiła własne kompetencje poprzez uczestnictwo

⁶³ Ustawa dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669 ze zm.).

⁶⁴ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

w kursach specjalistycznych, doskonaleniach zawodowych, konferencjach, warsztatach, itp.

(akta kontroli: tom V, str. 36-403)

W okresie objętym kontrolą wśród osób prowadzących zajęcia dydaktyczne w WSPol w Szczytnie, 3 osoby uzyskały stopień doktora a 1 osoba stopień doktora habilitowanego. Obecnie wszczęte przewody doktorskie w WSPol ma 11 osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. Nikt z osób prowadzących zajęcia nie ma wszczętego postępowania habilitacyjnego. Powyższe dane dotyczą postępowań awansowych prowadzonych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. Komendant-Rektor nie posiada wiedzy ile osób może mieć wszczęte przewody doktorskie/postępowania habilitacyjne w jednostkach zewnętrznych.

(akta kontroli tom I, str. 97)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działania Komendanta-Rektora w zakresie obsady zajęć dydaktycznych, kompetencji oraz doskonalenia kadry prowadzącej zajęcia ze stosowania środków przymusu bezpośredniego. Stan zatrudnienia kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia był wystarczającym do tego, aby móc realizować zajęcia ze stosowania środków przymusu bezpośredniego przewidziane w planach szkoleń obowiązujących w badanym okresie. Pracownicy dydaktyczni prowadzący zajęcia w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego posiadali kompetencje pozwalające przygotować uczestników szkoleń/doskonalenia zawodowego do wykonywania zadań służbowych oraz systematycznie podnosili swoje kwalifikacje zawodowe.

OBSZAR

3. Nadzór nad realizacją zajęć i monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w zakresie stosowania śpb oraz taktyki i techniki interwencji.

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z obowiązującym w WSPol statutem nadzór nad działalnością dydaktyczną i naukową Uczelni sprawował Komendant-Rektor. W trakcie kontroli ustalono, że Komendant-Rektor powierzyła nadzór w wyżej wymienionym zakresie Zastępcy Komendanta-Prorektorowi.

(akta kontroli: tom III, str. 115-205)

Decyzją nr 11/2017 z dnia 26 stycznia 2017 r. oraz decyzją Nr 79/2019 Komendanta-Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 18 kwietnia 2019 r. w sprawie kontroli zajęć dydaktycznych prowadzonych na szkoleniach zawodowych i kursach doskonalenia zawodowego w Policji⁶⁵, wprowadzono tryb, zasady przeprowadzania oraz sposób wykorzystania wyników kontroli zajęć dydaktycznych prowadzonych na szkoleniach zawodowych oraz kursach doskonalenia zawodowego w Policji. Kontrola zajęć dydaktycznych polegała w szczególności na sprawdzeniu warunków działalności dydaktycznej, zgodności realizowanych zajęć dydaktycznych z programem szkolenia lub doskonalenia zawodowego i planem zajęć, w tym nawiązania do zasad etyki zawodowej, przestrzegania praw i wolności człowieka, poprawności metodycznej prowadzonych zajęć dydaktycznych, poprawności merytorycznej materiałów i pomocy dydaktycznych służących do osiągnięcia celów i efektów kształcenia wyznaczonych programem szkolenia albo

⁶⁵ zmienioną decyzją nr 197/2019 z dnia 25 października 2019 r. oraz decyzją nr 98/2020 z dnia 29 października 2020 r.

doskonalenia zawodowego. Z przeprowadzonej kontroli zajęć osoba uprawniona⁶⁶ sporządzała „Arkusze kontroli zajęć dydaktycznych”. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami dyrektor, zastępca dyrektora oraz kierownik jednostki organizacyjnej Wydziału w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej, zobowiązany był do przeprowadzenia kontroli zajęć wobec każdego nauczyciela akademickiego zatrudnionego w WSPol na stanowisku instruktora, lektora lub asystenta – przynajmniej dwa razy w roku akademickim, natomiast zatrudnionego na stanowisku wykładowcy, starszego wykładowcy lub adiunkta przynajmniej raz w roku akademickim.

(akta kontroli: tom III, str. 314-320; tom IX str.260-265)

Kontrolującym przedłożono arkusze oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli realizujących w okresie objętym kontrolą tematykę stosowania przymusu bezpośredniego i broni palnej. Z ww. dokumentacji wynika m.in., że kontrole zajęć dydaktycznych przeprowadzane były z częstotliwością wymaganą w przytoczonych wyżej przepisach.

(akta kontroli: tom I, str. 126-338; tom III str. 321-624)

Na podstawie § 32 ust 1 pkt 4b zarządzenia nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działalności komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji⁶⁷, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie prowadziła pomiar efektywności szkolenia i doskonalenia zawodowego w Policji.

Na mocy ww. regulacji Komendant-Rektor wprowadził „Zasady prowadzenia ewaluacji szkolenia i doskonalenia zawodowego organizowanego centralnie w jednostkach szkoleniowych Policji”. Zgodnie z ww. zasadami procedura badawcza zakładała badanie dwuetapowe: I etap badania – badania ankietowe słuchaczy w ostatnich dniach szkolenia/kursu, II etap badania – badania ankietowe odroczone absolwentów szkolenia/kursu oraz ich bezpośrednich przełożonych po 6 miesiącach od zakończenia szkolenia; po 4 miesiącach od zakończenia kursu (do stycznia 2021 r. po 6 miesiącach). W obu etapach badania stosowano technikę ankietowania z wykorzystaniem kwestionariuszy ewaluacyjnych.

(akta kontroli: tom VI, str. 72-153)

Celem I etapu było w szczególności zbadanie stopnia dostosowania treści programowych do potrzeb uczestników, organizacji kursu i jego formy, a także poziomu realizacji zajęć. Opinie respondentów pozwalały ocenić użyteczność zawodową programu nauczania, stronę organizacyjną przedsięwzięcia, kompetencje zawodowe nauczycieli oraz satysfakcję udziału z kursie/szkoleniu.

Celem II etapu było w szczególności zbadanie stopnia użyteczności i przydatności nabytej przez słuchaczy wiedzy i umiejętności w trakcie realizowania zadań służbowych oraz dostosowania treści programowych do zakresu wykonywanych obowiązków.

(akta kontroli: tom IV, str. 3-6)

Na podstawie planów szkolenia oraz planów doskonalenia centralnego przewidywanych do realizacji w poszczególnych jednostkach szkoleniowych Policji, sporządzano harmonogram badań ewaluacyjnych szkoleń zawodowych podstawowego, szkoleń zawodowych dla absolwentów szkół wyższych (SASW) oraz kursów specjalistycznych w ramach doskonalenia centralnego. Harmonogram zatwierdzany był przez Komendanta-Rektora.

⁶⁶ osoba uprawniona tj. dyrektor, zastępca dyrektora lub kierownik jednostki organizacyjnej Wydziału w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej, kierownik komórki administracji właściwej w zakresie organizacji szkolenia i doskonalenia zawodowego a także pracownik komórki administracji właściwej w zakresie organizacji szkolenia i doskonalenia zawodowego, wyznaczonego przez kierownika tej komórki.

⁶⁷ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 50, ze.zm.

Spośród wszystkich realizowanych w WSPol szkoleń zawodowych podstawowych, szkoleń zawodowych absolwentów szkół wyższych (SASW) oraz kursów specjalistycznych:

- w 2019 roku do badań wytypowano słuchaczy jednej edycji szkolenia zawodowego podstawowego, jednej edycji szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych (SASW) oraz 5 kursów specjalistycznych w ramach doskonalenia centralnego (harmonogram badań ewaluacyjnych – korekta nr 4),
- w 2020 roku do badań wytypowano słuchaczy jednej edycji szkolenia zawodowego podstawowego, (harmonogram badań ewaluacyjnych – korekta nr 1)
- w 2021 roku do badań wytypowano słuchaczy ośmiu edycji szkolenia zawodowego podstawowego, jednej edycji szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych (SASW)– korekta nr 1).

Ponadto WSPol, zgodnie z obowiązującym Systemem Zarządzania Jakością (załącznik do Księgi Jakości tj. P-01 Procedura badania satysfakcji klienta), dodatkowo z własnej inicjatywy przeprowadzał pomiar efektywności szkolenia i doskonalenia zawodowego realizowanego w Uczelni.

(akta kontroli: tom IV, str. 4-6; tom VI, str. 3-6)

Zgodnie z przyjętymi procedurami, w przypadku szkolenia zawodowego podstawowego oraz szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych, badaniu ewaluacyjnemu poddawane było 30% (do 18 grudnia 2020 roku 50%) edycji zaplanowanych przedsięwzięć ujętych w planie szkoleń przewidzianych do realizacji w WSPol.

W przypadku doskonalenia centralnego (kursy), badaniami ankietowymi objęte były wszystkie przedsięwzięcia ujęte w planie doskonalenia centralnego przewidywanego do realizacji w WSPol, w wymiarze co najmniej 30% wszystkich edycji danego kursu. W przypadku realizacji nowego przedsięwzięcia (nieuwzględnionego w planach doskonalenia centralnego z lat poprzednich), badaniu podlegało co najmniej 50% danego kursu, obejmując wszystkie edycje danego kursu. Podobna procedura obowiązywała w przypadku umieszczenia w planie doskonalenia centralnego kursu o zmodyfikowanym programie. Badania ewaluacyjne oparte były na metodzie ankietowej. Na podstawie informacji uzyskanych z badania ankietowego opracowywano komunikat z badań ewaluacyjnych.

(akta kontroli: tom VI, str.5-6)

W okresie objętym kontrolą⁶⁸ WSPol z własnej inicjatywy przeprowadził badania ankietowe uczestników sześciu edycji szkolenia zawodowego podstawowego, dwóch edycji szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych (SASW) oraz 12 kursów specjalistycznych w ramach doskonalenia centralnego, na których poruszana była tematyka stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej m.in. kursu specjalistycznego dla policjantów podejmujących interwencje wobec osób agresywnych i niebezpiecznych, kursu specjalistycznego w zakresie doskonalenia umiejętności instruktorów strzelań policyjnych, kursu specjalistycznego dla dzielnicowych, kursu specjalistycznego z zakresu taktyki i technik interwencji.

(akta kontroli: tom IV, str. 20-576)

Na podstawie przedłożonych kontrolerom NIK komunikatów/raportów z badania ankietowego uczestników szkolenia zawodowego podstawowego realizowanego w WSPol ustalono m.in., że:

⁶⁸ 2019 r. – 2021 r (I połowa).

- a) w edycjach realizowanych od 15 stycznia 2019 r. do 3 stycznia 2020 r.⁶⁹:
- większość funkcjonariuszy poddanych badaniu (tj. od 76% do 81%) deklarowała, że po ukończeniu szkolenia, rozpocznie służbę w pionie prewencji,
 - w kwestii oceny czasu realizacji trwania całego szkolenia podstawowego, uczestnicy szkolenia byli podzieleni, część z nich wskazała, że był on za krótki (od 40% do 42%) natomiast część stwierdziła, że był odpowiedni (od 31,9% do 40%),
 - od 41% do 50,9% ankietowanych uważała, że czas realizacji szkolenia strzeleckiego taktyki i technik interwencji był za krótki, natomiast za stwierdzeniem, iż czas realizacji szkolenia strzeleckiego oraz taktyki i technik interwencji był odpowiedni opowiedziało się od 24% do 37 % ankietowanych,
 - w kwestii ilości zaproponowanych powtórzeń nauczanych taktyk i technik interwencji oraz szkoleń strzeleckich dominowały głosy uznające tę liczbę za wystarczającą (od 52 do 61,2% - „zdecydowanie zgadza się”, „raczej zgadza się”), natomiast 22 do 28% respondentów uważało, że ilość powtórzeń była niewystarczająca („zdecydowanie nie zgadza się”, „raczej nie zgadza się”)
 - słuchacze pozytywnie wypowiedzieli się na temat wyposażenia obiektów szkolnych. Najwyżej oceniano wyposażenie sal informatycznych i sportowych,
 - ponad 60% słuchaczy widziało potrzebę wprowadzenia zmian do programu lub realizacji szkolenia.
- b) w edycji SZP-6/19 realizowanej od 21 listopada 2019 r. do 3 października 2020 r.⁷⁰:
- większość funkcjonariuszy poddanych badaniu (tj. 93%) deklarowała, że po ukończeniu szkolenia, rozpocznie służbę w pionie prewencji,
 - w kwestii oceny czasu realizacji trwania całego szkolenia podstawowego, uczestnicy szkolenia byli podzieleni, część z nich wskazała, że był on za krótki (34%) natomiast część stwierdziła, że był odpowiedni (34%), 32% ankietowanych uznała, iż był za długi,
 - od 45% ankietowanych uważała, że czas realizacji szkolenia strzeleckiego taktyki i technik interwencji był za krótki, natomiast za stwierdzeniem, iż czas realizacji szkolenia strzeleckiego oraz taktyki i technik interwencji był odpowiedni opowiedziało się od 41 % ankietowanych,
 - w kwestii ilości zaproponowanych powtórzeń nauczanych taktyk i technik interwencji oraz szkoleń strzeleckich, aby opanować daną czynność, dominowały głosy uznające tę liczbę za wystarczającą (79% - „zdecydowanie zgadza się”, „raczej zgadza się”), natomiast 13% respondentów uważało, że ilość powtórzeń była niewystarczająca („zdecydowanie nie zgadza się”, „raczej nie zgadza się”)
 - słuchacze pozytywnie wypowiedzieli się na temat wyposażenia obiektów szkolnych. Najwyżej oceniano wyposażenie sal informatycznych i sportowych,
 - ponad 46% słuchaczy widziało potrzebę wprowadzenia zmian do programu lub realizacji szkolenia.
- c) w edycjach realizowanych od 12 marca 2020 r. do 18 maja 2021 r.⁷¹:

⁶⁹ edycja nr SZP-1A/19 realizowana w WSPol w terminie od 15.01. do 07.08.2019 r., edycja nr SZP-2/19 realizowana w terminie 19.03.2019 r. do 10.10.2019 r., edycja nr SZP-3/19 realizowana w terminie od 04.06. 2019 r. do 03.01.2020 r.

⁷⁰ W związku z wydanym rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 marca 2020 roku w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni służb państwowych, z uwagi na panującą w kraju sytuację stanu zagrożenia epidemicznego, zawieszono realizację wszystkich edycji szkolenia zawodowego podstawowego prowadzonych w systemie stacjonarnym. Wznowienie kształcenia wśród uczestników przedmiotowej edycji nastąpiło 17 lipca 2020 r. Przedsięwzięcie to realizowane było według programu szkolenia wprowadzonego decyzją nr 181 Komendanta Głównego Policji z dnia 9 lipca 2020 roku w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego.

⁷¹ edycja nr SZP-2/20 realizowana w WSPol w terminach 12-16.03.2020 r., 18.08.-15.09.2020 r., 25.09.-09.11.2020 r., edycja nr SZP-9/21 realizowana w terminie od 20.02 do 10.05.2021 r., edycja nr SZP-12/21 realizowana w terminach 01.03 - 01.04.2021r., 07.04.-18.05.2021 r. Przedmiotowe przedsięwzięcia realizowane były według programu szkolenia

- większość funkcjonariuszy poddanych badaniu (tj. od 85% do 97%) deklarowała, że po ukończeniu szkolenia, rozpocznie służbę w pionie prewencji,
- w kwestii oceny czasu realizacji trwania całego szkolenia podstawowego, uczestnicy dwóch edycji w zdecydowanej większości wypowiedzieli się, iż był on za krótki (od 82% do 87%), natomiast wśród uczestników szkolenia edycji SZP-2/20 aż 46 % uznało, że był wystarczający a zdaniem 41% respondentów czas realizacji całego szkolenia był za krótki,
- w odniesieniu do stwierdzenia czy czas realizacji szkolenia strzeleckiego taktyki i technik interwencji był odpowiedni, uczestnicy dwóch edycji w zdecydowanej większości wypowiedzieli się, iż był za krótki (od 82% do 87%), natomiast wśród uczestników szkolenia edycji SZP-2/20 aż 33 % uznało, że był wystarczający a zdaniem 43% respondentów czas realizacji całego szkolenia był za krótki,
- w kwestii ilości zaproponowanych powtórzeń nauczanych taktyk i technik interwencji oraz szkoleń strzeleckich dominowały głosy uznające tę liczbę za wystarczającą (od 44 do 60% - „zdecydowanie zgadza się”, „raczej zgadza się”), natomiast 31 do 38% respondentów uważało, że ilość powtórzeń była niewystarczająca („zdecydowanie nie zgadza się”, „raczej nie zgadza się”)
- słuchacze pozytywnie wypowiedzieli się na temat wyposażenia obiektów szkolnych. Najwyżej oceniano wyposażenie sal informatycznych i sportowych,
- od 58% do 73% słuchaczy widziało potrzebę wprowadzenia zmian do programu lub realizacji szkolenia.

Ankietowani mieli również możliwość swobodnego wypowiedzenia się odnośnie propozycji zmian oraz sugestii lub uwag dotyczących programu, przebiegu lub organizacji szkolenia. W propozycjach zmian wymieniano m.in: wydłużenie czasu trwania szkolenia zawodowego podstawowego – brak możliwości „obycia” się z śpb poza zajęciami z zakresu taktyki i technik interwencji, zwiększenie liczby zajęć ze szkolenia strzeleckiego oraz taktyki i technik interwencji, przeprowadzania interwencji, zwiększenie liczby zajęć praktycznych, zbyt duża ilość materiału do przyswojenia, „powrót do szkolenia 7-miesięcznego, gdyż 3-miesięczne szkolenie nie przygotowuje do podjęcia służby w Policji”.

(akta kontroli: tom IV, str. 68-361)

Analizą objęto również komunikaty z badania ankietowego uczestników szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych⁷². Uczestnicy szkolenia wskazywali dwie główne okoliczności utrudniające naukę w ramach samokształcenia tj. zbyt obszerny program kształcenia oraz nadmierną liczbę zajęć dydaktycznych w ciągu dnia. Poproszeni o podanie przydatności nauczanych treści, jako najlepiej przygotowujących do wykonywania zadań służbowych po ukończeniu szkolenia, wskazali przede wszystkim pragmatykę służbową, organizację i zarządzanie oraz wybrane zagadnienia z prawa karnego procesowego. Jako wymagające intensyfikacji uznano bloki: organizacja i zarządzanie, pragmatyka służbowa oraz wybrane zagadnienia z materialnego prawa administracyjnego oraz prawa karnego procesowego. Formułowane opinie osób, sugerujących zmiany dotyczyły m.in. zmiany formy egzaminu oficerskiego lub rezygnacji z niego, realizacji większej liczby strzelań, sprofilowanie szkolenia (profile: prewencyjny, dochodzeniowo-śledczy oraz operacyjny), wydłużenie czasu trwania szkolenia.

(akta kontroli: tom IV, str. 362-421)

wprowadzonego decyzją nr 277 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 października 2020 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

⁷² edycja SASW-1/19, SASW-5/19, SASW-6/19.

Badaniem ankietowym objęto również kursy specjalistyczne (m.in. kurs specjalistyczny dla policjantów podejmujących interwencję wobec osób agresywnych i niebezpiecznych, kurs specjalistyczny w zakresie posługiwania się bronią palną, kurs specjalistyczny w zakresie doskonalenia umiejętności strzelania policyjnych, kurs specjalistyczny dla dzielnicowych, kurs specjalistyczny dla instruktorów strzelania policyjnych). W przedłożonych komunikatach badań ankietowych uczestników kursów specjalistycznych zawarte były m.in. propozycje, sugestie i uwagi dotyczące zarówno programu jak i przebiegu i organizacji kursu. Uczestnicy kursów mieli możliwość swobodnego wypowiedzenia się na temat mocnych i słabych stron kursów oraz propozycji zmian przy organizacji kolejnych edycji. Najczęściej powtarzające się sugestie odnośnie zmian przy organizacji kolejnych edycji kursu, dotyczyły m.in. wydłużenia czasu trwania kursów, zwiększenia liczby strzelania, zwiększenia liczby godzin z zakresu techniki i taktyk interwencji oraz wyszkolenia strzeleckiego, zwiększenia liczby godzin z zakresu prawa cywilnego, wprowadzić zajęcia z psychologii dotyczące sposobów radzenia sobie ze stresem, włączenie zajęć z udzielania pierwszej pomocy.

(akta kontroli: tom IV, str. 422-576)

Kierownictwo Uczelni wnioskowało do Dyrektora Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji⁷³ o zwiększenie liczby godzin zajęć dydaktycznych na szkoleniu podstawowym zawodowym. Nauczyciele akademicki WSPol dokonali analizy rezultatów badań ewaluacyjnych przeprowadzonych na szkoleniach zawodowych podstawowych realizowanych w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, które odbyły się według programu szkolenia wprowadzonego decyzją nr 277 Komendanta Głównego Policji, przewidującego 485 godzin szkolenia. W związku z tym, że uzyskane wyniki wskazywały na potrzebę zmian przedmiotowego programu szkolenia (w zakresie zwiększenia wymiaru zajęć strzeleckich, zwiększenia wymiaru zajęć taktyki i techniki interwencji, wydłużenia czasu trwania szkolenia, zmniejszenia ilości nauczanego materiału wynikającej z programu szkolenia w kontekście czasu jego trwania, realizacji większej liczby zajęć praktycznych) w konsekwencji wypracowano propozycje zmian przedmiotowego programu m.in. zwiększenie zajęć o minimum 55 godzin w następujących jednostkach modułowych:

- w JS08/JM01 – Historia Policji, prawa człowieka, etyka zawodowa policjanta oraz problematyka korupcyjna i antydyskryminacyjna – zwiększenie czasu realizacji o minimum 1 godzinę,
- w JS02/JM02 Legitymowanie osób – zwiększenie czasu realizacji o minimum 3 godziny,
- w JS03/JM02 – Przygotowanie do użycia lub wykorzystania środków przymusu bezpośredniego – dokonanie zmiany metody prowadzenia zajęć z wykładu na ćwiczenia oraz wydłużenie czasu realizacji o minimum 4 godziny,
- W JS04/JM02 - Przygotowanie do użycia lub wykorzystania broni palnej – zwiększenie czasu realizacji o minimum 4 godziny,
- W JS07/JM02 - Dokonywanie kontroli osobistej, przeglądanie zawartości bagażu, sprawdzenie ładunku oraz sprawdzenie prewencyjne osoby – zwiększenie liczby godzin o minimum 3 godziny,
- JS10/JM02 – Przeprowadzenie interwencji oraz postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub środka działającego podobnie – zwiększenie liczby godzin o minimum 20 godzin,

⁷³ Pisma: SiDZ-3123/20 z dnia 21 grudnia 2020 r. oraz SiDZ-318/21 z dnia 4 marca 2021 r.

- w JM 05 – Podejmowanie czynności wobec uczestników ruchu drogowego – zwiększenie czasu realizacji o minimum 6 godzin,
- w ramach JM 07 – Działania związane z przywracaniem zbiorowo naruszonego porządku publicznego rozważenie możliwości przywrócenia: JS – Wykonywanie musztry indywidualnej i zespołowej – w wymiarze minimum 6 godzin oraz JS 05 – Formowanie i manewrowanie tyralierą policyjną – w wymiarze 8 godzin.

(akta kontroli: tom I, str. 107; tom X, str. 458-477; tom IX, str. 42-46)

W dniu 28 czerwca 2021 r. Komendant Główny decyzją nr 158 wprowadził zmiany w programie szkolenia zawodowego podstawowego realizowanych w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Ww. decyzja zwiększyła liczbę godzin zajęć do 742 godzin lekcyjnych (96 dni). Następnie, decyzją nr 191 z dnia 27 lipca 2021 r. Komendant Główny wprowadził zmiany w programie szkolenia zawodowego podstawowego, zwiększając liczbę godzin zajęć do 1123 godzin lekcyjnych (144 dni).

Ponadto, w okresie objętym kontrolą, WSPol kierował dodatkowo wnioski do Dyrektora Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji o zmiany w programach szkolenia oraz programach doskonalenia w tym również w tematyce stosowania środków przymusu bezpośredniego. Wnioski dotyczyły m.in. zwiększenia liczby godzin zajęć z etyki zawodowej na szkoleniu zawodowym podstawowym oraz zmiany programu nauczania na kursie specjalistycznym dla instruktorów strzelań policyjnych oraz kursie specjalistycznym w zakresie doskonalenia umiejętności instruktorów strzelań policyjnych.

(akta kontroli: tom X, str. 458-477)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

NIK pozytywnie ocenia nadzór Komendanta-Rektora nad realizacją zajęć i monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w zakresie stosowania śpb oraz broni palnej. Zajęcia dydaktyczne w przedmiotowym zakresie podlegały ocenie jakości kształcenia. Ocenę pozytywną uzasadnia również fakt wprowadzenia w WSPol mechanizmów monitorowania i badania efektów kształcenia.

4. Działalność naukowa i badawczo-rozwojowa w dziedzinie praw człowieka, praw podstawowych, zasad używania siły i broni palnej przez funkcjonariuszy organów ochrony porządku publicznego, a także taktyki i technik interwencji.

Opis stanu faktycznego

WSPol prowadziła działalność naukową (adaptacyjną) i badawczą w zakresie stosowania śpb⁷⁴, obejmującą badania naukowe i prace rozwojowe⁷⁵.

W wyniku przeprowadzenia zadania badawczego pn. *Paralizator elektryczny jako środek przymusu bezpośredniego, stosowany przez funkcjonariuszy Policji* wnioskowano m.in. o: (1) przedstawienie propozycji zmian w procesie szkolenia, samodoskonalenia i programie instruktorów i użytkowników paralizatorów elektrycznych z uwzględnieniem zagadnień, które wymagają korekt (na podstawie uzyskanych wyników badań), (2) opracowanie algorytmów posługiwania się funkcjonariuszy Policji paralizatorem elektrycznym, (3) wyposażenie w odpowiednie środki dydaktyczne.

W zadaniu pn. *Analiza wybranych symptomów stresu oraz parametrów życiowych u operatorów oraz kandydatów na operatorów pionu bojowego Operacji Antyterrorystycznych Komendy Głównej Policji* nie udało się zrealizować badań w warunkach bojowych, ze względu na ich losowy, trudny do zaplanowania i przewidzenia charakter, a także pandemię COVID-19.

Efektom przeprowadzenia zadania badawczego *Znaczenie prawidłowego stosowania technik interwencji przez policjantów dla bezpieczeństwa państwa* było (1) dokonanie charakterystyki nauczanych technik interwencji w zakresie stosowania siły fizycznej pod kątem ich skuteczności, łatwości nauczania oraz bezpieczeństwa policjanta i osób wobec których interwencje są podejmowane, (2) określenie przydatności nauczanych i stosowanych przez policjantów technik interwencji, w zależności od rodzaju ewentualnego ataku, możliwości wykorzystania naturalnych sposobów reakcji w przypadku zachowań agresywnych. Nie udało się jednak zrealizować celu merytorycznego zadania badawczego z powodu zakończenia zadania badawczego.

W wyniku przeprowadzenia zadania badawczego *Bezpieczeństwo własne funkcjonariuszy Policji w aspekcie wykorzystania indywidualnych osłon balistycznych podczas realizacji czynności służbowych* wykazano potrzeby w zakresie: (1) edukacyjnym – brak podstawowej wiedzy policjantów w zakresie: odporności wkładów balistycznych, doboru kamizelki do budowy ciała, dopasowania i regulowania ułożenia kamizelki na użytkownika, znajomości zasad

⁷⁴ Przy czym w okresie objętym kontrolą prowadzony był jeden projekt i dwa zadania badawcze – opisane dalej.

⁷⁵ M.in.: 1. Projekt leaderski pn. Zestaw opatrunkowy zabezpieczający urazy powstałe w trakcie pełnienia obowiązków służbowych przez służby mundurowe (lata realizacji 2014-2022);

2. Projekt leaderski pn. Wirtualny system doskonalenia taktyki działań interwencyjnych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i trening strzelecki (lata realizacji 2015-2017);

3. Projekt partnerski (lider: Instytut Technologii Bezpieczeństwa „MORATEX”) pn. Indywidualizacja konstrukcji wielofunkcyjnych kamizelek balistycznych skrytego noszenia (lata realizacji 2013-2015);

4. Zadanie badawcze pn. Paralizator elektryczny jako środek przymusu bezpośredniego, stosowany przez funkcjonariuszy Policji (lata realizacji 2015-2018);

5. Zadanie badawcze pn. Analiza wybranych symptomów stresu oraz parametrów życiowych u operatorów oraz kandydatów na operatorów pionu bojowego Operacji Antyterrorystycznych Komendy Głównej Policji (lata realizacji 2017-2020);

6. Zadanie badawcze pn. Wpływ sytuacji nadzwyczajnych na rozwój unormowań dotyczących przestępstw z nienawiści na przykładzie państw byłej Jugosławii w świetle międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka (lata realizacji 2019-obecnie);

7. Zadanie badawcze pn. Znaczenie prawidłowego stosowania technik interwencji przez policjantów dla bezpieczeństwa państwa (lata realizacji 2016-2018);

8. Zadanie badawcze pn. Bezpieczeństwo własne funkcjonariuszy Policji w aspekcie wykorzystania indywidualnych osłon balistycznych podczas realizacji czynności służbowych (lata realizacji 2014-2017);

9. Zadanie badawcze pn. Reagowanie podmiotów bezpieczeństwa państw europejskich na zagrożenia związane z użyciem broni palnej, materiałów niebezpiecznych i narzędzi w miejscach publicznych (lata realizacji 2016-2018).

przechowywania i konserwacji kamizelek; (2) organizacji służby – brak lub wprowadzenie złych zasad użytkowania kamizelek, braki ilościowe w przydziałach kamizelek dla indywidualnych funkcjonariuszy, przydział kamizelek na grupy policjantów uniemożliwiający dobór do wymiarów ciała z uwagi na ograniczoną ilość rozmiarów bądź stosowanie tylko jednego rozmiaru, stosowanie kamizelek kamuflowanych jako kamizelki noszone na mundur bez identyfikatorów formacji.

(akta kontroli: tom I, str. 6-17; tom X, str. 25-32, 286-306, 399-457)

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że efekty działalności naukowej i prac badawczych prowadzonych przez WSPol w zakresie tematyki kontroli były wykorzystywane w realizowanych szkoleniach, kursach i studiach, czego przykładami były:

1. Projekt pt. *Symulator kierowania pojazdami uprzywilejowanymi podczas działań typowych i ekstremalnych*, którego efektem było m.in. powstanie symulatora, wykorzystywanego w trakcie szkoleń funkcjonariuszy Policji oraz żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, pracowników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Agencji Wywiadu (w latach 2017 – 2020 przeszkolono 317 osób). Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Komendanta – Prorektora [projekt – przyp. NIK] *stanowił odpowiedź na potrzebę stworzenia kompleksowego rozwiązania umożliwiającego szkolenie funkcjonariuszy publicznych w zakresie kierowania pojazdami uprzywilejowanymi podczas działań typowych i ekstremalnych. (...) Symulator kierowania pojazdami uprzywilejowanymi podczas działań typowych i ekstremalnych zmienił podejście do szkolenia osób poruszającymi się pojazdami uprzywilejowanymi i umożliwił trenowanie umiejętności, które wcześniej z uwagi na ryzyko utraty zdrowia lub życia nie były trenowane (...). Wpłynęło to bezpośrednio na poprawę bezpieczeństwa poprzez nabywanie przez funkcjonariuszy umiejętności, które wcześniej nie były ćwiczone.*
2. Projekt pt. *Symulator działań Policji w sytuacjach kryzysowych*, którego efektem było powstanie symulatora wykorzystywanego w trakcie szkoleń funkcjonariuszy Policji oraz żołnierzy Żandarmerii Wojskowej (w latach 2017 – 2020 przeszkolono 642 osoby). Zastępca Komendanta - Prorektor wskazał, że *w ramach projektu prototyp został zaimplementowany w systemie Dowodzenia Komendy Stołecznej Policji i wykorzystany w trakcie realnych operacji policyjnych podczas EURO 2012. W ramach zrealizowanego projektu wytworzono także „Rejestr Działań Sztabowych”, który został zaimplementowany w systemie dowodzenia Komendy Stołecznej Policji do pozycjonowania patroli ruchu drogowego w codziennej służbie (...). Finalnie, w grudniu 2012 r. zaimplementowano jako narzędzie szkoleniowe powstałe rozwiązanie w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie w specjalnie przygotowanej pracowni, która odzwierciedla strukturę dowodzenia podczas akcji czy operacji policyjnej. Bardzo szerokie spektrum możliwości realizowanych scenariuszy, a także wysokie oceny prowadzonych na symulatorze szkoleń zmieniły podejście do szkoleń policjantów i innych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w Polsce i przyczyniły się do wdrożenia szkoleń z udziałem symulatora na potrzeby służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny.*
3. Projekt pt. *Wirtualny system doskonalenia taktyki działań interwencyjnych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i treningu strzeleckiego* którego efektem było powstanie symulatora wykorzystywanego w trakcie szkoleń funkcjonariuszy Policji (w latach 2020 – 2021 przeszkolono 108 funkcjonariuszy). Zastępca Komendanta - Prorektor wyjaśnił, że (...) *W trakcie interwencji funkcjonariusz musi uwzględnić wiele czynników wynikających z indywidualnego zachowania,*

ruchu, mimiki twarzy, tonu głosu. (...). W ramach projektu przygotowano ok. 50 scenariuszy i wariantów działania dla szkolenia taktyki działań interwencyjnych i szkolenia strzeleckiego. Zbudowano również moduł pomiaru parametrów psychofizjologicznych, który pozwala na bieżące ich monitorowanie u ćwiczących, indywidualne podejście i osiąganie lepszych efektów szkoleniowych. System jest w pełni mobilny. (...) Pozwala na modyfikację przygotowanych narzędzi oraz tworzenie nowych scenariuszy i wariantów. Dzięki zastosowaniu technik video wymagania, co do wydajności sprzętu komputerowego są stosunkowo niewielkie.

Na podstawie zarządzeń Komendanta – Rektora WSPol oraz zarządzeń Dziekana WBiNP WSPol dokonywana była ocena działalności naukowej jak i dydaktycznej nauczycieli akademickich przy której m. in. brane były pod uwagę indywidualne osiągnięcia kadry naukowo – dydaktycznej.

Uczelnia nie przedkłada corocznych ankiet informujących o efektach działalności naukowej i naukowo rozwojowej w systemie teleinformatycznym POL-on. Jak wyjaśniła Komendant – Rektor WSPol zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej, Uczelnia jest zobowiązana do złożenia ww. danych do końca bieżącego roku, za lata 2017 – 2021. W tym celu Zarządzeniem nr 40/2020 Komendanta – Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 7 kwietnia 2020 r. powołano nieetatowy zespół do opracowania dowodów wpływu działalności naukowej prowadzonej w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki.

Wytypowano również przedsięwzięcia naukowo – badawcze⁷⁶, które zostaną przygotowane na potrzeby ewaluacji Uczelni za lata 2017 – 2021, tj.:

1. Projekt pn. *Budowa prototypu symulatora działań Policji w sytuacjach kryzysowych* / zadanie badawcze pn. *Efektywność procesów decyzyjnych podejmowanych w oparciu o umiejętności nabyte w ramach treningów symulacyjnych w środowisku wirtualnym;*
2. Projekt pn. *Symulator kierowania pojazdami uprzywilejowanymi podczas działań typowych i ekstremalnych* / zadanie badawcze pn. *Efektywność procesów decyzyjnych podejmowanych w oparciu o umiejętności nabyte w ramach treningów symulacyjnych w środowisku wirtualnym;*
3. Zadanie badawcze pn. *Interakcje polsko – niemieckie w obszarze bezpieczeństwa;*
4. Zadanie badawcze pn. *Prawno – techniczne aspekty zabezpieczania danych cyfrowych z chmur obliczeniowych;*
5. Zadanie badawcze pn. *Realizacja praw dziecka w policyjnych izbach dziecka w świetle standardów międzynarodowych i prawa krajowego.*

WSPol przedkładał coroczne sprawozdania o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) w sektorze szkolnictwa wyższego do Głównego Urzędu Statystycznego.

(akta kontroli: tom I, str. 6-17, 58-72)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

W WSPol prowadzona była działalność obejmująca badania naukowe (aplikacyjne) lub prace rozwojowe w celu zwiększania oraz wykorzystania zasobów wiedzy w dziedzinie praw człowieka, praw podstawowych, zasad używania siły i broni palnej przez funkcjonariuszy organów ochrony porządku publicznego, a także taktyki i technik interwencji. W ocenie NIK, biorąc pod uwagę rolę jaką pełni WSPol

⁷⁶ Zgodnie z Zarządzeniem nr 57/2021 Komendanta – Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 7 kwietnia 2021 r.

w strukturze Policji w Polsce, badania naukowe w powyższej tematyce powinny odbywać się - w miarę możliwości organizacyjnych Uczelni - z większą częstotliwością. Efekty działalności naukowej i prac badawczych prowadzonych przez Uczelnię były wykorzystywane do celów edukacyjnych. Prowadzono ocenę jakości działalności naukowej w ramach poszczególnych dyscyplin naukowych. Przy ocenie tej brano pod uwagę także indywidualne osiągnięcia pracowników naukowo-dydaktycznych Uczelni.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, nie przedstawia uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Porządku i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

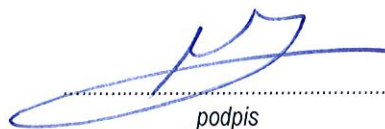
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 15 listopada 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Porządku
i Bezpieczeństwa Wewnętrznego
p. o. Dyrektor
Michał Jędrzejczyk

Dominik Zimny
Doradca techniczny

.....
podpis

.....
podpis

Elżbieta Antas
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

